

Mahjas weesis.

Rakša ar peesuhstschannu
par pašti:

par gadu 1 rub. 60 kap.
" pufgadu 85 "

Rakša bez peesuhstschannas Rīgā:

par gadu 1 rub. — kap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehnefči 30 "

Mahj. n. teel isdohts festbeenašm no p. 10 fahstoh.

Rakša
par fludinastchannu:
par weenas fleijas smaltu rakšu (Petit) rindu, jeb to weeru, ko tahda rinda ceņem, rakša 10 kap.

Redakcija un ešpedicija
Rīgā.

Ernst Plates bilšču- un grahmatu- drukatavā pee Riehtera basnijas.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpašchneeks un apgahdataijs.

Mahjas weesis isnaht ween reis pa nedetu.

N° 25.

Sestdeenā 18. Junī.

1877.

Par šinu.

Teem lasttajeem, kas gribetu „Mahjas weesi“ uš nahkamu pufgadu t. i. no 1ma Juli lihds 31mo Dezember, apstelleht, tē daru šinamu, ka tahdas apstelleschannas labpraht peenemu. Matšahs par to pufgadu: tad pa pašti japeeskhta: **ar** peelikumu 1 rub. 25 kap., **bez** peelikuma 85 kap. — Kas tēpat Rīgā šawu lapu grib šanemt, teem matšahs **ar** peelikumu 90 kap., **bez** peelikuma 55 kap. Awišču paštelleschannas un šanemšchannas-weetas paleet tahs paščas, kas gada šahsumā bija usdohtas.

Ernst Plates,

Mahjas weesa apgahdataijs un redaktors.

Rahditajs.

Saunatahs šinas. Telegrafa šinas.
Seltšemes šinas. No Rīgas: Rīgas-Lutimas dšelszefš. No Wallas: nekabrīgi šnotaji. No Wez-Feebalgas: dahwana eewainoteem kara-wihreem. No Injeema: pebršons zilweku nošpehris. No Kurfemes: attaišnoschannas. No Dinaburgas: uguns-grehts. No Tishtes: breesmiga krusa. No Wolstas: nahwe žaur wežam šwin.
Kara šinas. No Turzijas, no Austrijas.
Pilschetas walbes pahgrohstschana Baltijas gubernijas. Derigs padohms.
Peelikuma: Selta kaps. Nila. Grandi un seedi.

Saunatahs šinas.

No Peterburgas teel šinohts, ka generalis Ischernajews pa Nikolaja-dšelszeflu ašbrauzis uš kara-lauku. Landis winu pee ašbrauščchannas ar leelu gawileschannu pawadija. Daschi šauja: „Lai dšihwo Kreewu pirmais šawwatneeks! Lai dšihwo apšpeesto aistahwetajis!“ Tad ari šahds kungs, wahrda J. A. Sušlows, pašneedsa Ischernajewam ašbrauzohht par peeminu Peshitaja bildi, šazidams: „generata kungs, šanemat šcho šwehto bildi no wihreem, kas Šuhfu nemirštigohs nopelnuš atšinušchi un gohda. Lai tas kungs Šuhfu šlawenohs kara-darbus šwehti, Kreewu kara-eerohtšchem par šlawu un Turzijas kristigeem par labklahschanohs.“ Ischernajews, dšiti širdi ašgrahhts, šanehma to šwehtbildi; tē trescho reiši šwanija, wagonu rinda šahka braukt un šauschu gawileschana no jauna atšlaneja. Wina šaulata draudšene winu pawada lihds Maškawai, no šureenas winšch tad uš kara-lauku dohtšotees.

No Odejas teel šinohts, ka tur no waldbas eezelta komi-šija, kas lai Kreewija dšihwodameem Turzijas pawalšneekem pahraugohht pašes. Scheem nu palizis bail (šailam nebija pašes) un tā tad ar šleigšchanohs paleeloht par Kreewijas pawalšneekem. Štarp Turzijas pawalšneekem atradušchees ari ahsšemes Wahjeeschi, kas šaut šahda eemešla deht bija par Turzijas pawalšneekem šilikušchees.

No kara-lauka. Rā is šchi numura telegrafa šinahm redšams, tad uš kara-lauka pee Donawas nelas šauns naw no-šizis, tapehš til šchi peeminesim, ka šaur pahreeschannu par Donawu Dobrudšchas šlawjuns nahzis muhšu armijas rohtas.

Rā awišes šino, tad šureenas apgabala pee Donawas muhšu kara-pulku škaitlis šneedsahs lihds šahdeem 70,000, turpreti Turkeem tur ešoht Dobrudšča knapi 15,000 šaldatu, kas pa datai noštahditi pee Donawas, pa datai šahw Babadagas apgabala. Turku leelatais špehš atrohnahs tanis ššchetros žetohlfchuds: Ruffšchulā, Silistrijā, Šchumlā un Warnā. — Pahre beidšamo šautinu Ašija šinojam telegrafa-šinas. — Šil plahni eet šultanam, to peerahda šchahda buhščhana: Turku šultans pašs ar šawu rohku rakšijis Persijas šchahkam weh-štuli šuhgdams, lai winam nahkoht pašhga šchini šwehtā šizibas-karā; bet šchahks naw gribejis ar Turziju šoweenotees un tā tad šultana šuhgumu atraidijis. Rā lasttajeem šinams, tad šenat šchahks un šultans nebija nekahdi draugi un šagad winam wehl mašat eemešla, ar Turku šaweenotees, jo to darohht winam buhtu ar Kreewiju naidā šajanahš un dabutu tad tahdu pašchu pahmahzibu, šahdu Turzija dabuhs. Šchahks grib draudšibu ar Kreewiju ušturedht.

Telegrafa šinas.

No Peterburgas tai 15. Junī. No kara-lauka Ašija teel šinohts: Tai 9. Junī generata Tergulašowa kara-pulkam Du-šaras žema šuwumā ušbruka 20 Turku šatoloni ar 12 leel-gabaleem un 4500 šahnteekeem. Šahdas 10 šundas šah-wahs. Lai gan eenašdneekam bija daudš wairak šaldatu, tad to-mehr muhšu buhščhigee šarewji winus šakahwa. Muhšiji pašaušēja 3 wiršneekus un 51 šaldatu, un eewainoti tika 12 wiršneeki un 363 šaldati.

— Karšes preelščhā (no muhšejeem) ir eekaišitas 9 šaunas baterijas ar 36 leelgabaleem.

No Berlīnes tai 15. Junī. Rā no Konštantinopeles teel šinohts, tad Turki grib dohtees uš Žetinji (Montenegrā.)

No Šetinjes tai 15. Junī. Mehmeds Ali-Pašcha šchp-deen no trihs pufšchm ušbruka Montenegreeschchem pee Mora-tšchas, bet tika no Montenegreeschchem atšišis atpakaļ, tā ka winam bija ja-attahpjahs.

Geschiedenes sines.

No Rigas. Ka ſchejeenas Wahzu awises ſino, tad ſcho ohrudeenu gaidija atnahkam waldbibas komiſſju, kas pahrluh-koſchoht Rigas-Lukumas jaunõ dſeſſzjelu un treſſcheenu proh-wes braukſcham notureſchoht. Waroht zereht, ka laikam jaunmedelu fahlfchoht braukt.

No Wallas apgabala. Kas til ir kahdas rindinas kahdara laif rakſiam rakſijis, tas newar ne atkautees no tahdeem, kas uſmahjabs, lai to un to eelſch „awisehm“ leekoht, ſinams beſ kahdas mainas, tilai perſoniſta eenaiba deht. Tee, kas wiſwairat kahro to panahkt, ir tahdi, kureem paſcheem gohds fen pa kahjahm miſdihts un daſchs zeetumã jaw pa nede-lahm gulejis. Sinams tahds, kam ſaws gohds ir dahrgs, wis neluhkõhs tahdu neleefchu deht ohtra gohdu pa kahjahm miht; bet atgadahs ari tahdi, kas pat uſnemahs preekſch tahda ohtru nepateefi eelſch awisehm apwainoht, kur turklahtu ne ta maſaka leeta naw pateefiba. Ta ari tagad, ne preekſch ilga laika atpakal ir kahdam biletneekam (ſinams par ſſcharku) iſ-dewees ohtru eelſch awisehm nepateefi apwainoht preekſch tahda, kas jaw pats par warmahjibu un nepeeklahjibu tjurmã futis. Kad nu tas rakſis ir tahds, ko neweens newar uſ to wiſtru ſihmeht, tad tas rakſitajs, ka ari wina lihdſbeedris, tapat ka wegu bahba ſawus kalatſchus peedahwa, ta ari to rakſtu nehmahs laudim eſtaſſiht, kad tas uſ to un to wiſtru ſih-mejahs. Kaunetees gan tahdeem wajjadſeja to dariht, bet wiau gohds ſahw zitu kaunã. Naw nekahda gruhta leeta ohtru ar dubleem apmehtahkt, bet tas ween neleetis un gekis, kas dubtus grahbj un ar teem ohtru nepateefi apwaino. Kad preekſch Jahneem wiſas kuhis un ſtatus iſtibriu, tad wehl til dauds mehflu ne-akrahkõhs, ar ko katram muti aihbahſt waretu, kas no ohtra ſliktu mehds iſpauſt un to nepeeklahjigã wiſſe iſſohboht. Bretotees ar pret tahdeem dauds nelihds, „jo ſuhdu min, jo wiaſch wairat ſmird,“ ſaka wegs ſakams wahrds. Wehlejama leeta buhtu, kad zeen. awiſchu redakſijahm nepee-neſtu tahdus iſſohbodamus rakſtus, kur ne laſitajeem, nedſ kahdam zitam kahds labums atlez, ka til kahdam gekam, kas tahdã wiſſe bij nodohmajis, ohtru nepateefi iſſmeet un nu pee ſawa kahrota mehrla tizis. No tahda war katreeſ teikt: Ohtra azi tas war ſlabargu eerandſiht, bet pats ſawã ne balki, kaut tas buhtu atſchagahrniſti eelſchã dſihts. (—)

No Bez-Beebalgas teel „B. Seml.“ rakſihts: Muſſu labdarifchanas beedriba noſpreeda preekſch kora-eeuainoteem iſmakſahkt 150 rubl. Tai 22. Mai bija muſſu labdarifcha-nas beedribas 9ta gada-deena, kurã preekſchneeſiba, paſtah-woſcha iſ 19 wiſtreem, tika eeweheleta. Par beedribas preekſch-neeku tika atkal uſ jaunu eewehelehts J. Wilſatneekã un par preekſchneeka weetneeku tika eewehelehts K. Müllers. — Iſ ſi-natnibas komitejas preekſchneeka ſpreeduma pahr beedribas eel-ſchſigahm dariſchanahm pehdejõs puſgadõs bija redſams, ka wiſu labaki bija weizees ar teateri. Pawiſam bijuſchas 11 teatera iſrahdiſchanas, to ſtarpã no leelalahm lugahm: „Wiſa naw ſelts kas ſpihd,“ „Preekõs un behdãs,“ „Prejioſa,“ „Zahnis“ un „Newidents;“ un ari 9 dſiſhwofchas bildes ti-kuſchas ar leelu uſmanibu iſrahditas. Ar runahm un jau-tajeenu iſſklaidroſchanahm beedribas deenãs gahjis pa widam, wiſai nebijis dauds, bet zaur zaurim it derigas — pawiſam 12 runas un 4 jautajeenu iſſklaidroſchanas pehz eepreekſchi-gas ſagatawoſchanas; daſchi jautajeeni tikuſchi aridſan kuh-

dalim uſ pehdahm iſſklaidroti; tehjas wakaru bijis lohti maſ-tilai diwi ween; zif teateru iſrahdiſchanu, til ari bijis maſ-ſibas wakaru, bet winõs bijis maſ jautribas, tadeht ka ma-nõs lohti reti dſeeſmas atſkanejuſchas. Wiſpahrigi nemol-ar dſeedaſchanu gahjis beegan wahji, jo, dſeedaſchanu baſma-ſwehtlõs un leelakãs ſwehtdeenãs iſremoht, dſeeſmas pagol-juſchã beedribas gadã tilai diwi reifes ween leelakas publika-preekſchã atſkanejuſchas, pehrn wezajõs Jahnõs ſalunõs 15. Dezemberi, kur teatera iſrahdiſchans gandriſ wrenigi dſeedaſchanas paſtahwejis. Bez-Beebaldſam dſeedaſchana pa-efoht jaw no pirmajem wiſpahrigeem dſeedaſchanas ſwehtſee (Rigã 1873. g.) paſiſtama. Tai nu dſeedaſchana turpma-labaki weiktohs, tad tika uſ nahloſchu beedribas gadu ta wiſtru-ka jauktajam-koſhim katram ſaws wadonis eewehelehts. Wa-jaukta koſtra wadoni eezehta M. Smilga k., par wiſtru koſtra wadoni tika eewehelehts, ja nemaldõhs, muſſu zeen. Kornetã tehwas.

No Beebalgas. Ka eſam dſirdejuſchi, tad tai 26. Jun Bez-Beebalgã daſchi Peterburdsneekt tur iſrihloſchoht konzert un teateri kahdeem ſudenteem par labu. Uſ labdariga mo-luhla raugotees jawehlahs, ka klaufitaju netruhtu.

No Inzeema Lehdurgas draudſe. Tai 26. Mai ſch. g. notika behdigõs gadijums. Minetã deenã pehz puſſdeem pulkſt. 4, kad pehz lohti karſta laika no wakara puſes deht padebeſchi ar ſtipru behrkonu uſnahja, tika ſchejeenes pagol-ſkohlai tuwumã klahkt buhdamã, pagastam peederigã, Kuhem mahjã puſgraudneeka ſeewa lambari pee lohga ſehdeama ſibena krahpita, un azumirli no krehſla noſkrituſi, beſ dſiſ-wibas atradahs. — Nelaimigas mahtes weeniga meita, 21 gadus weza, kad bahrgais gairõs eefahzees, mahtei preti puſ-galda ohtrã puſ lohga ſehdejuſi, kuru nelaika mahte ſkubõ-najuſe no lohga taſtaku no-eet, kaut gan pate palikuſe pu-lohga ſehdoht. Meitina pahra ſohtus no lohga attakſtu ma-gahjuſi un pee krahſnõs noſehduſehs. — tapat ari abi deht kur weenõ no teem 14 gadus wezs, un ohtris 5 gadus wezs buhdams mahtei blaſam uſ gultu atgulufchees, tai breeſma-brihdi, kad ſibens ſpehris, zaur teem ſehra duhmeem, kas abus kambarus peepildijuſchi, tilai wezakais dehts to ir manijis. Kad mahte uſ kahjahm kriuſi, un tad beſ dſiſhwibas pee ſemes-gulejuſi, kur tad behrni no leelahm bailehm neſinajuſchi to eefahkt, kad patlaban kalpa ſeewa, kas pagalmã ſtahwedama-pee ſibena ſpehreena duhmus jumtã eerandſidama ohtrã kam-bari ſkrehjuſi ſawas mantas glahbt un iſnekt, nelaimigas mahtes behrnu raudaſchanu dſirdejuſi, tuhlin pee teem nogahjuſe un atraduſi ſaimneezi pee ſemes beſ dſiſhwibas guhoht, jo nelaimigas ſeewas wiſhrs nebija mahjã. Wehl ohtrã rihtõ-pahrnahjis atrada ſeewu ſahrkã, un behrninus waimanãs uſ-afarõs guhoht. Bet par leelu brihnumu, ka zaur ſibenas ſpehreenu nomiruſchaj naw nekas dragahts, tapat ar pee mah-jas kambara, ne pee lohga, nedſ ari pee greeſteem kur, ka dohmajams, ſibena ſtraume zauri ſkrehjuſi, nekas naw ſtah-dehts, tilai uſ kambara ſalmu jumtã 3 ſtriſpas no ſibenas ſtraumes redſamas.

No Kurfemes. „Mahjas weefa“ 19. Nr. B. Steinberg kungs uſ manu rakſtu (ſtat. 13. Nr. ſch. g.) ir atfaugõ deht ſawa tehwa nelaimigas nahwes. Par ſcho leetu beht manahm dohmahm gan nebuhtu wairõ wehrts runahkt nedſ rak-ſtiht, it ihpaſchi tadeht, ka mehõ zaur ſawu ſtrihti jaw ma-roni ne-izelſim no kapa un ka wiſeem miruſcheem ir tilai jawehle falda duſa; bet kad B. St. manu rakſtu par netaiſim

nosandams, pats fawu rakstu ar netaisnibu un meleem ir ispušchkojis, tad man pateesibu zeenidamam, ir schini leetâ isflaidroschana jadohd.

Kad mehs P. St. rakstu usmanigi zauri lasam, tad no ta redsam, ka wina dohmas us to isheet, ka wina tehws J. R. Steinberg ne pats, bet no flepkawas rohlahm esohi noschautis tijis un ka pee schahs leetas wehl nelas ne-efohi gaismâ nahjis un es til no gara laika mohzihis tahdu netaisnu sinoschamu esohi laudis laidis. Turklahit P. S. ari jo flaidri un drohschi issaka, ka wina nelaika tehws 8000 rublu wehribâ bel kustamas mantibas, nekustamu mantu esohi pametis un ka jaunū ebrbegi buhwedams, gan mafus parahdus esohi eetaisijis un beidsoht, ka wina jaunaka brahta manta uhtrupê pahrdohita tikufe u. t. pr.

Bet ko nu gan par wifu scho P. St. rakstu buhs faziht? Te nu man negriboscham ir jo-atbild, ka es pee J. R. Steinberga nahwes ne-efmu wis krumos stahwejis, tadeht ari newaru un negribu us to teptees, ka winsch pats fewi ir noschahwees, bet manas dohmas bij un ir tahs, — ka pee J. R. Steinberga lihka nekahdas pehdas nebij atrohdamas nedi ari redsamas, no ka buhtu jadohma bijis, ka zits kahds to breefmigu grehla-darbu buhtu padarijis, jo no gaisa jaw newareja flepkawa winam usbrukt un atkal gaisa pasust un ka pehz tam tas taf gaismâ nahja, ka revolver eelfch sneega apofsch wina schaham tika atrasts un beidsoht ari tas, ka daudi parahdneeki winam wairs meera nebij dewusch. Tahlat P. Steinberg l. fawâ raksta brihnahs, ka schis no tehwa parahdeem neko nesinoht un ka tad es weens sweschineeks tahdus leelus parahdus sinahit dabujis! Schoreis es negribu J. R. Steinberga parahdus usfihmeht nedi ari flaitiht, bet to neween es, bet ari wis Stabes pagasts sina, ka winsch leelus parahdus ir atstahjis un zaur ko, laikam til weenigi zaur fawu plaschu dshiwoschamu un biljardes spehleschamu un schampanera dserchamu. Masus parahdus mehs fauzam tohs, tad kapeikas un rubtus flaitam, bet kad simtus un tuhstoschus flaitam, tad ir leeli parahdi un tomehr P. S. no tahdeem flaitleem neko nesinaja jeb ari negrib sinahit un schohs flaittus winsch ari ne-apflehps, ja ari apflehpt gribetu, tee palits dshiwu un ne-idschschami. Tapat ari P. S. fawa tehwa parahdus masinahit gribedams leel krohna mahjas un semi Eihlahm, it ka tas wis wina pascha ihpaschums buhtu, — jo tas wis taf peeder krohnam un P. S. ir til scho mahju rentineeks un ne ihpaschneeks, ka winsch fawa raksta beigâs waraktidamees apleezina. Tadeht es prasu: ka gan tas faskan ar taisnibu un pateesibu? Tapat ari ta manta, kas uhtrupê pahrdohita tapa, nebij wis jaunaka brahta, bet tehwa manta, ar kuru nauđu taps parahdneekem atlihdsinahis, lai gan wisi fawus parahdus atpaka nedabuhs.

Beidsoht man wehl ir japeemin, ka es ne to pirmo sinoschamu, ne ari scho rakstu ne-efmu ne no kahda gaisa faguhwis, ka P. S. to dohma, — bet til efmu to flaidru pateesibu ween rakstijis un tadeht ta naw mana waina, ja P. S. scho pateesibu newar panesi, jo sakams-wahids ari ta fkan: ka pateesiba wisur nakts-mahju newarohit wis atrasi. — Behz P. S. spreeduma darohit tadeht, ka tohpohit no gara laika mohziti, jo zitas intereses wineem pee ta ne-efohi nekahdas. Lai lasitaji paschi nu spreesch, waj schi waloda ne-isskautahs ta, ka neprahitiga behrna waloda? Mani lihds schim naw nekahds garschs laiks mohzijis, jo ideenas manas abe-

jas rohfas ir pilnas darba un tomehr lai ar wifu usjihitibu fawu darbu us preekschu dsenu, tad tatschu ari manu, ka fawu darbu ne-efmu wis ta padarijis, ka gan buhtu gribejis un wehlejees, kur tad man nu wehl tas laiks atlistu, ar neekem un netaisnahm sinahm laika-raksta nodarbotees. — Tas nu ir wifs, ko par waijadfigu un derigu tureju, schini leetâ rakstihit un atbildiht. Stbrg.

No Dinaburgas teel sinohts, ka tur leelaks uguns-grehls bijis un laudis zaur to ir no leelahm bailehm fagrahhti, tapehz ka wini dohma, uguns-grehls zaur uguns peelaischamu zehlees. Pulksten 2 uguns ischlahs un pulksten 7 uguns bija pahrmahka. — Daschi Dinaburgas eedshwotaji bija ta sabaiditi, ka wini fawas leetas jaw fapalaja.

No Masfawas. Isgabjuschâ numura sinojam, ka Turku wangineeki tikuschu us Masfawu aissuhititi. Tagad nahit sinas, ka jaw wairaf reisu Turku wangineeki zaur Masfawu zauri braufusch. Laudis isturahs pret wangineekem peeklahjigi. Masfawas awises pastahita daschus atgadijumus ar Turku wangineekem, no fureem kahdus schi faweem lasitajem pasneegsim.

Starp Turku wangineekem atrohдахs kahds pawezigs Turks. Schis redseja kahdu fewu, kas behrninu us rohlahm tureja, pee wagona stahwam. Winsch ar simehm rahdija, lai fewina winam behrnu pasneedschit un lauhoht nobutschoht. Seewa, kas laikam bija dsirdejuse, ka Turki behrnus us meeteem ussprauschoht, ar fawu behrnu steidsahs prohjam, fazidama: „Es tew, pagahns, fawu behrnu nedohschu!“ Kahda zita fewina, kurai ari behrns bija, peegahja pee wagona un zaur lohgu Turkam jawu behrninu pasneedsa. Turks wairaf reisu behrninu nobutschoja schehli raudadams un tad ar simehm rahdija, ka winsch ari masu sehniu mahjas atstahjis, no kura winsch tagad til tahlu esohi schkirts. Kad nu schim Turkam zaur simehm prafija, pee kahdas kara-wihru kahrtas winsch peederohit, tad winsch usfihmeja leelgabalū un fauza: „Bum! bum!“ zaur to gribedams peerahdihit, ka winsch esohit leelgabalneeks. Schis Turks bija ihpaschi isweizigs sijnju istahdischana un ta tad ziteem bija par tultu. Starp Turku wangineekem ari atradahs wirsneeki, kas daschi bija Konstantinopeles kara-schokla mahziti un tatschu tee neweenū sweschu walodu neprata.

No Tislises. Ka „Tislises wehsineeks“ sino, tad tureenas apgabala bijuse breefmiga krusa, kas leelu schahdi padarijuse. Schahde teel rehkinata us kahdu pufmilionu rublu. Lohgu ruhitis ween issistas par kahdeem 40,000 rublu.

No Wolkas. Saratowas gubernija teel rakstihis, ka tur wairaf zilweku zaur to fawu dshiwibu maitajuschu, ka ehdufchi famaitajuschahs siwis. Bija atbrauzis wihrs ar fewu, fawu dehlu apraudschit, kas tur garidsneeku schokla mahzijahs. Wini atstahjahs kahda eebrauschanas weeta, lika fawu dehlu turp atsaut un pastelleja pufdeenai schlitas siwis. Wakora wini dewahs atkal zeta. Bet til ko bija safneeguschu tuwako zeemu, kad jutahs newefeli efoschi; wini eebrauzja zeema, apgulahs un lika pehz mahzitaja suhtihit. Schim wini isteiza, ka laikam esohit nogisteti zaur to, ka wezas siwis ehdufchi, un luhdsâ lai mahzitajs to pasinajoht wianu dehlam. Drihs pehz tam wini nomira. Dehls scho behdu sinu wairs nesa-gaidija, jo preeksch wineem jaw bija nomiris, lai gan ahrtje bija tuhlit palihga faulks. Bet netikai schee tris ween bija miruschu, famaitatas siwis ehdamu, — nomira wehl ari ee-

braufchanas weetas fainneels pats ar fawu meitu un daschi weesi, kas no schim siwim dabujufchi baudiht.

Kara sinas.

Us kara-lauka pee Donawas leelaki kara-darbi fahlfufchees. Tai 12. Juni atnahza pa telegrafu sinā, la muhfeji par Donawu pahrgahjufchi. Telegrami ir schahdi: Muhfu augstais Kungs un Keisars festdeenu agri nonahza Galazē un tuhdat dewahs us flinnizehm, lai waretu tohs eewainotohs apmekleht, kas 18tas diwisijas pirmai brigadai (kara-spehla dalai) par Donawu pahri eijoht bija tikufchi eewainoti. Kafanes regimentes leitnantam Elsneram, kas eenaidneeteem sihwi schaujohi bija pirmais winā pušē kraustu fasnedsis, tika dahwinahs fw. Jura krusu. Pulksten 5 augstais Keisars dewahs atpafal us Blojeschi. Pahreeschanu par Donawu lahds zits telegrams sino tā: Tai nakti no 9ta us 10to Juni 10 rohres no Kafanes un Kaschtas regimentespee Galazes dewahs pahri par Donawu. No Turkeem stipri apschauditi wini fasnedsa kraustu un us Brudskas kalmaju uslahpufchi aisdina Turkus prohjam; bet Turki, drihs pehz tam jaunus pulkus palihgā dabujufchi, usbruka muhfejeem. Izhlahs sihwa kaufchanahs, kas ap pušdeenas laiku ar to beidsahs, la Turki tika aisdihiti prohjam. Muhfejeem bija 44 apkauto un 90 eewainoto. Boridinas regimente eeachma bes plintas schahweena Matschinu un mustikim Kreewu tautas-dseesmu spehlejoht muhfu kara-pulki tur eegahja un nometahs. Garidsneeki un tureenahs kristige eedsihwotaji muhfejus apfweizinaja, muhfu Keisaram augstas weselebas issaukdami nu muhfu saldteem fahl un maifi pasneegdami. Starp Brailu un Matschinu ir tagad aistifchana muhfejeem swabada.

Kā is teem nupat pasneegteem telegrameem redsams, tad nu tas fen gaiditais brihdis ir peenahzs, tur muhfeji par Donawu pahri gahjufchi un kad ari schim brihscham tik weena data pari tikufe, tad zefsch jaw ir atklatis, tur ziti pulki war pafal dohtees un bes kahdahm breefmahm pahri tilt. Pahre nupat mineto pahri-eeschani atrohdam schahdas sinas: Muhfeji jaw tai 4. Juni lejpuf Brailas bija eefahufufchi plohta tiltu taisiht un darbs gabja ahtri us preefchu. Leelgabalus weda pa to dambi, lo Strusbergs Rumenijas dselszetus taisidams bija usmetis un kas gar Donawu aistieepahs. Drihs baterijas tika tilta galā Brailas tuwumā eetaifitas un diwi baterijas augfchpuf Brailas. Wiapuf Donawas us ohtra krausta wajadseja tilta galam par apfargafchani eetaifihiti apstiprinajumu Matschinas kanala galā. Pee Brailas stahweja 15,000 saldati. Ka 10 rohres saldatu par Donawu pahrgahjufchi, to jaw pasinojam telegrafa-sinas; tagad mums wehl japeemin, la Kafanes regimentes saldati us laiwirahm pahri braukdami pirmee winā pušē kraustus fasnedsa. Schee nu tika no Turku baterijas apschauditi, turklat wineem usbruka Turku jahneeki. Kad Kaschtas regimentes saldati peenahza, tad Turki pehz ilgas zihnifchanahs tika aisdihiti prohjam. Kā generalis Schukows stahsta, tad muhfu 10 rohrehn saldatu bija jazihnahs pret 3000 Turku kahneekem, 300 jahneekem un 2 leelgabaleem. Apbrihnojumu duhschibu israhdija regimentes komandeer, palkawneeki Schulgins un Schelkownikows, palkawneeki schahba preefchneeks Michajews, palkawneeki leitnants Alinsijews, kapteinis Klotichanso un leitnants Zernolow no Kaschtas regimentes. Eewainoti tika leitnanti Elsners un Urafschewizs un 88 sal-

dati; nonahweti tika kaufchanā leitnanti: Wasiljews, Nikolah apalfsch-leitnants Wasiljews un 41 saldati. Keisars eewainotohs apmekleja Galazā un pats ar fawu rohku Elsneram pefprouda fw. Jura krusu. General-majoris Schukows un jaunakais wiraneeks Suschlowis dabuja scho paschu gohda sihmi. Saldati dabuja gohda-sihmes un eewainotee bes tam wehl dabuja naudas palihdsibu.

— Kā lastitajeem sinams, tad Muktaris-Bascha ir Turku kara-spehla wirswadonis. Kā „Golofam“ teef sirohts, tad Muktaris-Bascha tikfchoht no fawa deenesta atlaists. Kas winā weetā tikfchoht eezelts, tas wehl naw sinams. Kad Turki ari to gudrako kara-wadoni dabutu un to us Afiju fuhitu, tad tomehr wini nelo nepafspehtu isdariht pret muhfejeem. Beidsamais kautifsch, lo apalfschā fameem lastitajeem pasneegsim, deelgan peerahda, la Turki ne us kahdu wihsī naw muhfu pretineeki, weenalga waj us duhschigu un weilku karofchani, waj us gudru wadischanu, waj ari us kara-wihru rihzibu un kara-rihkeem sihmejahs. Wifus muhfu kara-pulkus, kas schim brihscham Armenijā (Afijā) atrohnahs, lohpa faemohht buhs lahdi 115,000 saldatu, tad 16,000 jahneeku un 360 leelgabali. Turkeem turpreti buhs knapi 50,000 saldatu, 3000 jahneeku un 150 leelgabali. Kā is scheem fskaitteem redsams, tad Turkeem ne pušes ta spehla naw, kahds mums ir. Ja nu nebuhtu daschi zeetohfchani uswarami, tad muhfeji drih Turkus pahrspehtu un karofchani nobeigtu, bet tagad karofchana teef kaweta, jo zeetohfchani piems jo-uswar.

— Pahre kara-lauku pee Donawas runajohi ari japeemin Austrijas istureschanahs (pafkatees to sinu no Austrijas schim numurā.) Ir walodas ispaudufchahs, la Austrija fatafotees us karu, lai gan Unguru ministeru preefchneeks apleezinajis, la Austrija fawus kara-pulkus us karu ne-ischlojohi, bet schahdai walodai rohnahs mas to rizejaju, la tas no tam redsams, la Austrijas naudas papihri zenā fahl krist. Rumenieefchu awises sino, la Kreewija atstahfchoht Walachajā pa kara-laidu diwi korpusus saldatus par apfargafchani, ja Ungareem eegribetohs Rumenijai usbrukt. Ja nu Austrija fawus kara-pulkus nostahditu Kreewu kara-pulkeem preti, tad tas isfkaittohs, la Austrija grib pret Kreewiju israhdiht naidigu prahtu. Lahda pascha eemesla deht Austrija ari fawus kara-pulkus nenostahdihs Bosnijā un Herzegowinā. Ja Austrija to daritu, tad Serbija fazeltohs kahjās. To wifu eewehrojohi gan janahl pee ta gala spreeduma, la Austrija, lai gan fawus kara-pulkus rihko, tomehr piwnigi tohs wehl us kara-kahjahm nenostahda. — No Anglijas nahf sinas, la Anglija nodohmajufe aiskemnt naudu preefch kara-pulku ischlofchanas, preefch daschu kara-leetu eegahdafchanas u. t. pr. Tad ari Anglijas parlamentē nahfufe pee apspreefchanas ta buhschana, la Kreewija schehlojufe pahre Anglijas konsuleem Rumenijā, la tee Turkeem laidufchi spionu sinas, un tad ari tizis peeprafihits, us kahdu wihsī Anglijas generalis Kembals, kas pee Turku kara-spehla bija no Anglijas fuhitihis preefch kara-darbu eewehroschanas, warejis pee kara-darbeem nem dalibu, lo winfch nedrihtfsteja dariht, jo dalibu wirfch ir nehmis, la tad zitadi wirfch buhtu kaufchanā warejis eekultees. Is schihs ihfas sinas redsams, la Angli paschi fahl famanitees, la winu tauteefchi pee Turkeem fahl turetees wairaf us Turku pušē, neta to Anglijas politikas stahwoflis schim brihscham atkauj.

No kara-lauka Afijā waram sinas pasneegt pahre Turku

fataufchanu pee Seiditanes. Kahda Anglu awise pahy to fano ta: Zetortdeenu Kreewi tuwojabs Seidikanei. Turki atkabhabs, dohdamees us Dagharu. Ohtra deenā Kreewi fawus kara-pulkus plaschafi istahdija. Turki ar 6 baterijahm un ar wifem leelgabaleem, kas wineem pee rohkas bija, stahjabs Kreeweem preti. Diwi baterijas un feschu batalonus atstahja atpakal, kas lai zetu apfargatu un palihga pulks tika nostahdibts kahdā zeemā. Ap pufdeenās laiku pretineeki fatikahs kahdas 2 juhdses preeksch Dahares. Drihs pehs tam Kreewi eesahla ar faweem leeleem leelgabaleem apschaudihit Turkus, kas us kalnaja bija nometufchees. Kreewi schaudami labi mehrkeja, tā ka Anglijas kara-weetneeki, kas pee Turkeem atradabs, drihs buhtu tikufchi noschauti. Turki zaur fcho schaufchanu pasaudeja ari weenu palkawneeku. Tas bija peetdeenu. Sesideenu (4. Juni) pulkstēn 6 rihtā feschas Kreewu kahjineeku kolones dewahs us preekschu, Turkeem preti. Turki us scheem pulkeem fahla stipri schaut; tomehr Kreewi us preekschu gahja, pahri par kalnaju pahreedami, kas stary abu pretineeku baterijahm atradabs un tā tad eesahaus pretineekeem tika. Diwi stundas Turki ar leelu sikhstumu istureja Kreewu apschaudifchanu, bet tad bija ja-attahpjabs, jo Kreewu leelgabalu lohdes par leelu fshahdi winu pulkōs nodarija. Ar leelu weiklibu Kreewi sinaja eeguhtu weetu isleetah un schaufchanas grahwjus rakdami arweenu wairaf Turkeem tuwojabs. Turki ar faweem leelgabaleem nelo dauds nespēja isdariht; turpreti kad Kreewi us kahdu kalnaju bija tichetrus no faweem leeleem leelgabaleem usstahdijufchi, tad wini ar teem wareja pilnigi Turkus apschaudihit un nu ari Turki fahka trisi kā muschas. Turki fawus leelgabalus wairs newareja leetaht un tā tad Turku kahjineeki bes leelgabalu apjargafchanas bija nodohit Kreewu leelgabalu schaufchanai. Tikai 20 minutes Turki fpehja fcho schaufchanu pazest. Pa to staryu Turku wadonis Mehemeis-Bascha krita, no lohdes trahpihts un bija pagalam. Newar leegt, ka Turku wirsneeki un saldati nebuhtu duhschigi kahwufchi, bet Kreewu weiklai usbrukfchanai wini newareja preti atturetees, turklaht wineem ari fahka schaujama truhft. Kreewi ar faweem leelgabaleem tik breefnigi schahwa, ka Turku kara-lauks no leelgabalu lohdehm bija kā usarts. Turku kara-spehls tika islleedehts un nu Kreewu jahneeki kishdameem Turku saldatem usbruka, tohs shenadami un wangodami. Tā nu Turki bija pilnigi fakauti. Wini pasaudeja kahdus 1000 saldatus, kas bija apkauti waj eewaimoti; 350 Turki tika fawangoti. — Us Ushjas kara-lauka ir schihs eewehrojams kautinfch, kur Turkeem leels kara-spehls tizis fakauts un muhseji atkal jaunu kara-flawu eeguwufchi.

No Turzijas Lai gan nekahdas flaidras sinas no kara-lauka us Konstantinopeli nenahk, tad tomehr tik dauds sinā, ka Karfes zeeohlfnis no kahdeem 60,000 Kreeweem ir eeflehts un ka Kreewi pirms fcho zeeohlfni uswarehs, eekam us Erserumu dohfees. Erserumā jaw fahl truhft pahritkas un tā tad prowiantē bija no Trapezuntes jawed. Tā no waldibas preeksch Erserumas dohta nauda ir nekahrtigi isleetota. Tee flikti apgehrtē un flikti aplohpree saldati Erserumā waj nu isbehg jeb waj fazel dumpi. Nesen Erserumā saldati bija fazehljufchi dumpi, bet tas tika apspeests. 600 behgti tika pilsehtas turwumā fakerti. Tureenas eedshwotaji dshwo paslahwigās breefnās. Gan fala, ka Karfe ar prowiantē us trihs mehnefcheem apghadata, bet to neweens netij, kas

Turku buhschanu pasht. No wifa ta sultans nelo nesina, par to gahda Mahmuds un Redis-Bascha. Wif, kas sultanam waretu flaidrakas sinas pasneegt, neteel zaur Redisu-Baschu pee sultana peelast. Redis-Bascha grih ari to panahkt, ka tahs zaur Laijardu (Anglijas weetneeku) nahkdamas sinas bes wina sinafchanas nenahktu sultana rohkās. Preeksch Turkeem Anglija stahw masā wehrtibā; wini dohma tā: „Ja Anglija preeksch mums nespēja nelo isdariht, tad wina ari pret mums nelo nespēs isdariht.“ Tā Turki dohma, Laijards war faziht ko grihedams, wini mas ko to eewehro. — Sche klaht ari peeelkam to sinu, ka Tesalija, Turzijas pawalstē, tee tur dshwodamee Greeki fahl riklotees us karu pret Turziju. Tā tad Turzijai taifabs atkal jauni pretineeki. — Us Montenegrū simejotees jafaka, ka Turzijas waldiba fawam kara-wadonim pawehljufe, lai pameeru ar Montenegrū nenoslehdscht, ja Montenegro to wehletohs.

No Konstantinopeles. No tureenas teel schejeenas Wahzu awisei (Stg. f. St. u. L.) tā rakstibts. Lai gan Konstantinopelē ir isingri aisleegts, kaut ko no kara-sinahm isinoht un ari wifas telegrafa sinas teel apspeestas, tad tomehr katrs Konstantinopelē sina, ka Turkeem wifur flikti klahjabs. Slgaki nelo nedeku stipri zereja, ka Turki atkal Urdahani fawās rohkās dabufchoht. Tagad nahk sinas no Erserumas, ka Turku saldati no deenesta aisbehgoht un ka Muftars-Bascha israhdabs arweenu nederigaks par kara-wadoni. Wifas sinas, kas no Mas-Ushjas nahk, eeksch tam weenojabs, ka Turku kara-pulki pawifam nesagatawoti ir kara westi. Tee leelec Krupa leelgabali, kas preeksch Erseruma bija apghadati, nemas nebija us Erserumu tikufchi aiswesti un beidsama laikā kahds Angku agents tohs atrada Trebisonde dshkā stahwam. Nu kehrahs pee darba un fahl tohs west us Erserumu, bet wedohit atrada, ka tee preeksch lahdeschanas wajadsigee rikti truhka, tee bija zitur kur aiswesti. Turkeem tagad pa galwu pa kaku jasteidjabs nolawetohs darbus padarht, kas jaw fen bija japadara, pirms us kara-lauku dohdabs. — Ohtra waina, ko Turki schini kara nodarijufchi, ir ta, ka wini eesahla karu ar Montenegrū. Lai gan Turku waldiba plaschi jo plaschi isfludina, ka Montenegreeschi teel fakauti, tad schihs uswarefchanas sinas laudis mas ko apmeerina, jo tee it labi faproht, ka Turzija nelo leela nebuhs panahljufe, kad wina ari Montenegrū buhtu uswarejufe, turklaht ari Turzija waretu tohs pret Montenegrū karodamohs kara-pulkus zitur dauds derigati isleetah. Tagad pret Montenegrū karo 90 Turku bataloni un fchee 90 bataloni Montenegrū ne-uswarehs, tapat kā fenaf Turzija to nespēja, kad wina ar Montenegrū weenu paschu karoja! turpreti kad minete 90 bataloni tagad buhtu pee Donawas, tad tee dauds ko Turkeem deretu. — Scheklaht ari japeemin, ka wispahri tahs dohmas isplatijufchas, Greekija pret Turziju us karu fazelshotees, tik lihds ka Kreewi par Donawu buhschoht pahri gahjufchi. Us Greekiju simejotees wehl jafaka, ka tahdi ministeri ezejti, kas wifas partijas grih faweenohit, lai weenprahtiba buhtu, kad kara buhtu jadohdabs. Konstantinopelē neweens neschahabs, ka Greekija un Austrija jawā staryā weenojufchabs, prohti tahdā sinā, ka Greekija nems tahs pee Turzijas peederigabs Greeku pawalstes un Austrija atkal Bosniju un Herzegowinu.

Tahs walodas israhdijufchabs par nepateefahm, ka Turzijas waldiba nodohmajufe kristigohs jawā kara-deenestā uskent, bet wina tik islikahs tā darohit, grihedama walstē eewemfcha-

nas pawairoht. Teefcham ari Turzija ir leelu leelais nau-
das truhlumē. Wezi parahdi teef ar woru peefsihti. Nauda
teef aifnemta (istapinato) gan ar fpeefchanu, gan ar labu.
No aitahm teef diwfarhtigas nodedhchanas nemtas. Tahs
bafnizas naudas sumas, kas preefch atraitnehm un bahrineem
bija krahtas un nogulditas, tahs teef ifleetatas preefch kara-
ifdohchanahm, un ari laudis runa, ka bahnizas montas, kas
atrohnahs muhamedaanu fwehtā Meffkas pilāsehtā, tikschoht
drihsunā nemtas un preefch kara ifleetatas. (Kā pa tele-
grafu teef sinohts, tad Turzijas waldiba to jow darijufe.)
Preefch pohri deenahm bija iffludinahs, ka wifū firgi, kas
prrat-laudim peeder, tikschoht nemti preefch kara-deenesta.
Schis iffludinajums wifus firgu ihpafchneetus fabaidijie. —
Nektuhfchi nahf no wifahm walfis-dalahm us Konftantinopeli,
lai waretu mundeeri dabuht un tad kara-deenestā estahtees.
Pa to starpu Turku Pafchas zits ar zitu ftrihdejahs un weens
ohtru gribetu no walfis amata nogahft. Kauschu kurnefchana
pret Medifu-Pafchu paleef deenu no deenas leelaka.

No Austrijas. To plafchas finas no kara-lauka pafneeg-
dami ari drufzin pafatifikimees us zitahm walfim, kā tahs
Turzijas leetā ifturefchotees. Wifū pirms runafim pahr Au-
ftriju. Auftrija, pehz beidsamahm awifchu finahm fpreefchoht,
leefahs arweenu leelaku dalibu nemohht pee Turzijas leetas.
Tureenas waldibas awife, us fcho leetu fihmedamahs, rakfta,
ka Auftrijas waldibai, rangotees us tagadeju buhfchanu
Turzija, wajagoht fawu peenahkumu eewehroht un par fawas
walfis labumeem gahdaht, un us gaidameem notikumeem luh-
fojotees wifū wajadfigu fagatawoht, lai wajadfigā brihdi
nekas netiktu aifkawehts, ja walfis labumi tiktu aifkerti un
tā tad buhtu aifstahwami. Ko nupat fajizam, kohpā fane-
moht leefahs, ka Auftrija us karu fahktu ifrihskotees, jo kā
wina lai zitadi fawus walfis labumus waretu aifstahweht,
ja ne ar kara-fpehku; bet zil fchim brihfcham finams, tad ne
no kahdahm leelahm kara-pulku ifrihskofchanahm naw dfridehts,
lai gan kara-pulki teef pahrraudfiti un zil neko ifrihskoti.
Bet lai gan Auftrija, kā nupat minejam, fawus kara-pulkus
wehl naw kara-buhfchanā eegrohfijufe, tad tomehr Auftrijai
drihs fawas dohmas buhs ja-iffaka pahr fawu turpmaku if-
turefchanohs. Kahda zita awife pahr fcho leetu rakfta tā:
Tas brihdis peenahzis, kur Auftrijai jawas dohmas pahr fawu
turpmaku ifturefchanohs janofaka, un kā leefahs, tad Auftrija
jaw pee fewis buhs nospreedufe, ko lai dara. Preefch Au-
ftrijas turpmakas ifturefchanahs fchahdi diwi atgadijumi ir
no leela fwara, prohti ka Kreewi par Donawu pahri gahjufchi un
ka Serbijas firfts Milans us Plojeshti aifbrauzis. Kreewu pahree-
fchana par Donawu, wifū nomefchanohs Bulgarijā un wifū
ufwardama eefchana us preefchu, wifas fchihb buhfchanas
ir preefch Eiropas eewehrojamas. Wifū pirms Eiropas leel-
walfim buhs ja-eewehro Kreewijas panahkumi Turzija un tee
ja-afpreefch, eefam fawas dohmas warehs pahr fawu iftu-
refchanohs iffajihht. Zil tahlu Kreewijas peenahkumi fihme-
jahs us Turzijas ufwarefchanu, til tahlu Auftrija newar fe-
wifchki nelahdus prafijumus preefchā likt, bet ko wina dara,
tas winai jadara faweenibā ar zitahm Eiropas leelwalfim.
Turpreti jo tuwali teef winas eewehrofchana aifnemta, fih-
mejotees us Serbijas ifturefchanohs, tamdeht ari wina ar
leelu ufmanibu ftatahs us firfta Milana aifbraufchenu us
Plojeshti un gaida, kas notiks. Ar Serbiju ir tā: Kreewija,
Auftrijas buhfchanu eewehrodama, negrib, ka Serbija pee kara

nemtu dalibu. **Schahdu** padohmu firfts Milans dabuhs ar
eefch Plojeshti dfrideht. Bet ja nu Serbija gribetu jaw
Turzijas walfis ufwarefchanu fawas walfis rohbeschas palee-
linahht jeb ar ziteem wahrdeem fahohht, pee leelakas walfis
tikht, tad winai fchini leetā jafarunajahs ar Auftriju, jo Au-
ftrija til buhtu ta weeniga walfis, kurai eemeflis waretu buht,
lai Serbijas walfis nepaleef leelaka. Firfts Milans ari eefch
Plojeshti efoht to padohmu dabujis, lai us Auftriju dohdo-
tees. Firfts Milans, fcho padohmu dfridejis, tad ari us Au-
ftriju dohfchotees. Zaur Serbiju war Auftrija tahdā buhf-
fchanā nahkt, ka winai pee karofchanas buhs jafahht nemi
leelaka daliba, jo Kreewija Bulgarijā ee-eeedama iffajizufe,
ka tahs pee Auftrijas rohbeschahm buhdamahs kriftigas semes
efohht nodohdamas Auftrijas iffchirfchanai un tā tad Kreewi-
wija wifū ir darijufe, lai Auftrijas labumi netiktu aifkerti.
Tahdā buhfchanā Auftrijai buhs ar Kreewiju jafaweenojahs.
Schi faweenofchanahs wehl teef paweizinata zaur Montene-
gru. Kā lafitajeem finams, tad Montenegro karo ar Turziju.
Ja nu Montenegro tiktu no Turkeem fahauta, tad newar
Bosnija un Herzegowina us leelakeem nemeereem faheltahs,
bet ari Auftrijai wifadi gruhtumi rastohs, kā to pehrn redseja,
kur behgdami Herzegowineefchi un Bosneefchi Auftrijai bija
ja-usaem un par teem jagahda. Auftrijai us tahdu wifū buhs
par tam jagahda, ka lai Montenegro neteef fahauta, un wa-
jadfigā brihdi ari kara-pulki pret Turkeem jafuhhta. Ungari
gan par to brehktu, bet wairal wifū ari neko newar ifdariht.

Auftrijas turpmaku ifturefchanohs apluhkodami nahzam pee
ta gala fpreeduma, ka Auftrija ar Kreewiju weenofees. To
ari gandrihs war fajihht no Anglijas. Anglija, kas eefah-
kumā deefin zil leelu muti tureja un Turkeem ufmetahs par
leelu aifstahwetoju, Anglija tagad atfinufe, ka tafchū flitū
flahtohs, ja Kreewijai preti ftahtohs, tamdeht wina laiduje
Kreewijai rakftu, kurā wina iffaka, ka tilai griboht Suezes
kanali preefch lugofchanas fwabadu patureht.

Pilssehtas waldes pahrgrohffichana Baltijas gubernijas.

Muhfu Kungs un Keifars, tam wifū fawu pawalstneetu lab-
nahfchanahs ruhp, ir deefgan wifā fawas waldifchanas laifā
parahdijis zaur dandf fahfihwes pahrlabofchanahm teefibu ifplah-
tifchenu wifahm kauschu lahtahm. Wehs fcheit negribam wifū
to ufshmeht, zil dandf ir tizis pahrgrohffihht pat muhfu gubere-
nās un zil dandf wairal zitās Kreewijas gubernās, jo to muhfu
lafitaji jaw deefgan pafchi fina. Bet to gan newaram legt
iffajihht, ka no dšimtsbuhfchanas atzelfchanas lihds fchaj deenat
pee wifkeem jauneem eeftahdijumeem zauri fwihd jauna, atfihwis-
nadama un eepreezinadama mihleftibas faulite, kureas jaunafse
stari ir zilwezibas pazelfchana us augftaka ftahwokka. Tahds
gadijums ari ir stary til dandseem ta Keifarifta utafe no 26ia
Nerz fch. g., kas pawehl Baltija pilssehtu waldes pahrgrohff-
fchanu un tas dibinajahs us ta likuma, kas ir 16. Juni 1870.
gadā preefch zitahm Kreewijas gubernijahm ir wifū augftali
tizis apftiprinahhts. Tā tad pehz feptineem gadeem ari mehš to
panahktam, kas jaw zitur Kreewijā tita dibinahhts, un lai ari
mehš fchahs augftas dahwanas zeenigi fanehmeji buhtum, tad raubff-
fim fewi un fawus mihkus lafitajus us tam fagatawoht.

Kā dširdam, tad ar jaunu gadu fchi pahrgrohffichana notifchobht
Rigā, Behtis, Tefhrpatā, Jelgawā, Leepajā, Kulbigā, Merwale
u. t. pr. un tapehz jaw gan buhs wajadfigs pahr dafchu leetu
pahreunahht, lai ari muhfu lafitaji us tam tiktu fagatawohti un
pee laifa finatu, kas teem jadara, tad tee tahs wineem dohtahs
teefibas pareifi grib ifleetahht. Us to wahrdū leefam leelu fworu,
jo wifā zilweku fahfihwe tilai tad war buht glihta un jautā,

tab itweens fawu peenahumu ne-aijarist un to wisam zaur li-
fumeem no walbibas dohto teefbu pareisi isleeta. Schi atfih-
schana ir ta faite, kas weenas semes eedimotajus, lai tee buhtu
no labdas tautas un kauschu schiras buhdami, tik zeefchi wisus
fawed lohpā un feen neschikrami weenu pee ohtra, bet ari tik
tab, kad itweens fawu peenahumu pareisi ispidā un tad itweens
to wisam peeschikro teefbu pareisi isleeta. Ari pahr scho mums
atfiks wehlakt kahdi wahrdi ko teilt, bet tagad mums wehl fa-
weem lastajeem us semehm jafata, ka ari wini is ta, kas pahr
jauno pilsehtas waldes eezelshanu un amateem tiks runabts,
preefsch sewis ko warehs eewehroht un tapehz nebaht nezerejam,
ta wini mums to pahremeihts, kad mehs te, tur mums tik mas
rahmes atleef, pahr scho jauno eerikti runajam. Schi pahrgrob-
schana kerahs wisai dfti eefsch muhsu Baltijas dshwes (pils-
sehtas) un ta tad deefgan ir zerams, gaidams un wehlejams
us preefschdeenam. Bet eefam eefahlam runaht pahr pilsehtu
libofschinigahm eeritehm un to, kas us preefschdeenam eeweh-
rojams, wisu pirms raubstik apluhohht, ko muhsu leelakee un
eewehrojamafee laikraksti pahr scho leetu faka. Schai leeta wisu
pirms eewehroftm to Wahzu awisi „Rig. Ztg.“ kas neween ir
ta leelata awise par wisahm zitahm Baltija, bet ari teef wisai
nopeetni un no kreetneem wihreem wadita.

Schi awise nu fawā 118. numurā sch. g. nes wehstuli is Pe-
terburgas, kas ir dfejigi rakstita, johzigi stan un tomehr ir deef-
gan eewehrojama.

(Turpmat wehl.)

Derigs eewehrojums.

La jaw fen pasihstama leeta, ihpafchi pee lauka un daschadu
nowadu fainneezibahm atrohahs wisadu swehru fadsihwneeku
tahrias, kas gan daschs fawa leeluma un attal zits fawa ma-
suma pehz, zilwekam, ka wisu swehru pahrwaldneekam, ir preefsch
wina dabifschigas attihfichanahs leetojami. — Bet lai gan
katis dshwneeks fawā weeta derigs, kas fawu „dabas ufdewumu“
ar wisadu wehstibu ispidā, tad tatschu man, jun ari dohmaju
latram buhs leela nepatifschana, kad dohmajam us nejaulo blak-
schu (Wanzen) fugu, winas nejaulo fmatu, usfkatu un turklat
ihpafchi, tad schi muhs wisu mihtakās stundas, kad mehs, fawas
deena-darbofchanas beigdami, us atdufeschanohs efam dewufchees, —
stipri djet! — Schis nejaulais tustonis, ka leekahs, grib zilwelu
njinatajs, jeb awatneeks buht; ka tas ir paschā tumfchakā
nalti, no fawas alas nebihdamees israhpajahs, un tad fawu us-
dewumu ispidā. Pahr peerahdichanu, ka winsch ne ir truhzis,
astahj tas pee zilweta meefas labu mehreenu plekiti jeb kohdumu,
un tad fawā alā atpafat rahpdams, attal us jaunū isdewigu
brihdi gaida. — Kad nu katis labprahht wehlakts, no schēem ne-
gehligeem swehreem netrauzehhts, fawas mihtas meera stundas
pawabihht, tad es usfauzu wiseem, pee lurreem fchee negehlige
wehstihwneefi peemihht, us to usmanigeem buht, ka schohs swehrus
us wisu ahtralo wihfi „fawā alā“ waram pahrehtigt, un par wisai
masu naidu tohs few par nekahdigeem darihht, prohti ar
schahdu salwi, wemi: 1/2 mahz. prifschus tejnatus zuktas tautus, un
labdas szas spalwinas dshwa fudraba, schohs maif labi kreetni
jouri un tad ar scho salwi apfmehre wifas weetas, tur blattes
usturahs, tad tahs jo drihfi ween no schahs salwes isjudihg, ka
neweenas pehz kahdahm deenam wairs ne-atradih. — Scho
salwi ari wari leelakās un masakās datās samajfht, par
peemehru arweenu dshwifudraba klahht peeltdams, ka jaw mi-
nehts. — Pahr schahs salwes labumu waru pilnigi leezinahht, jo
esmu pats to jaw preefsch gada laika prohwejis un waru tapehz
ar drohfschibu to eewehleht.

W. S. M. J. S.

Sihki notifikumi is Rigas.

Lai nakti no 10ta us 11to Juni tika tai Jaroslawas eela
dshwodamai gappaschaj Tehlaj Laschlowai is paschas mahjas
isagtas daschadas leetas, 380 rubku wehrtiba. Sagti eelauf-
damees bija mahja eefschā tilufchi. Polizejai, kas sagteem tuh-
lit pehdas dsina, isdewahs labdas no sagtahm leetahm Katoku
eela us kapsehtu rohht dabuht. Sagteem paschēem tumfshas
deht isdewahs ismukt, bet polizeja teem usjihgti pehdas dsen.

Lai nakti no 11ta us 12to Juni tika Jelgawas Uhr-Riga
atrasht Almenu eela islikts jaunpeedshimis behns, puifens, tikai
labdas deenas wehz. Pehz behrna mahtes teef mekshis.

Jelgawas Latw. kurlmehmu skohla

atlaidihs ohtras, trefchas un zeturtas klases skohlas beh-
nus us wafaras brihwneekahm zeturdeem, tai 30. Juni
1877. Skohla attal jafanaht ohtrdeem, tai 16. August 1877.

Pirmahs klases skohlas behnus — Indrik Bahr, Karl
Angur, Mikel Wy, Karl Leimann, Jahn Platneef, Lihbe Rige,
Ilse Müller, Jubla Biggen, Marie Taube, Emilie Schmid, Ida
Masewig — tikai wehl Juli mehuesti atlaidihs, pehz
tam, kad wini pehz pabeigtahm eefwehtichanas mahsibahm buhs
eefwehtit Jelgawas pilsehtas Latw. bafniza. Ta eefwehticha-
nas un atlaifchanas-deena tiks ari drihsumā sinama darita zaur
laikrakteem.

Jelgawā, 8. Juni 1877.

Skohlas preefschneeziba.

Sina pahr usfaukteem Riga.

Fehlaba bafniza: kurlneeku sellis Friedr. Wilh. Bergmann
ar Wilhelmini Schirmacher.

Pehtera un Dohmes-bafniza: kaufmanis Friedr. Couard
Schewinsky ar Mariju Gllf. Schefel. Mahlberu sellis Ernst Zie-
fersohn ar Fehdi Willmann. Meschafungs Franz Ambras ar Ma-
tildi Heleni Schwenski. Pilssehtas kohrtelu eefpedigijas sekretieris
cand. jur. Mfons Schillinsky ar Leontini Annu Mdschert.

Gertrudis-bafniza: mustkers Joh. Otto Theodor Scheibe ar
Amaliju Luisi Regel. Glahschu taifstajz Rud. Karl Eduard Heiden
ar Karolini Wilh. Dor. Dreming. Fuhrmanis Kachelis Berg (Ka-
ning) ar Dahrti Wannags, nosaulka Kruhsmann. Uftraugs Jahnis
Ruffans, nosaulkis Reinsohns, ar Gertrudi Weiss, dsim. Simfons.

Jesus-bafniza: Utraitnis Peter Rajab ar Lihfi Peterson. Sal-
bats bihtneeks Jahn Kurlneef ar Anlihfi Heidemann. Kugu jim-
mermanis M kelis Runga ar Lihbu Fannberg, dsim. Temberg. Mel-
deru sellis Julius Karriton ar Trihni Plattapp.

Grahmatu sina.

Schahda jauna grahmata tilla manā drukatawā gatawa un ir
dabujama manā Latweefschu grahmatu kohde pee Pehtera bafnizas:

Meisters Leisehards.

Pahrtulkohht no Fr. Muhlberg, Triktates walfstskohlotaja.
Malka 5 kap. **Ernst Plates.**

Preefsch flimeem un eewainoteem kara-wihreem.

Lihdi 18. Juni eenahja 23 r., kuru starpā no Kungendocsa alus-brufschu
eemakfati 20 r., ar senateem kohpā 64 r. 70. f.

Ernst Plates,

Mahjas wefsa ihwahneeks un rebattors.

Wandas papihru-zena.

Riga, tai 17. Juni 1877.		Papihri		prafija	malfaja
				rubh.	rubl.
5	prozentas instrippijas 5. serijas no 1854	—	—	—	—
5	" prehmiju biletas 1. emisijas	216	"	215	"
5	" " 2. " 2 "	210	"	209	"
5	" Rigas namu kishu-grahmatas	—	"	—	"
5 1/4	" hipoteku kishu-grahmatas	—	"	—	"
5	" Wifemes kishu-grahmatas (ne-uffal.)	99	"	98 1/2	"

Cepirfchanas zenu-rahditajs.

Riga, tai 17. Juni 1877.

20 garnizas rubsi malka — r. — l., kweefcht — r. — l., meefchi — r. — l., ausas
1 r. 50 l., greifu putraimi 3 r. 50 l., ausu putraimi 4 r. 50., meefchu put-
raimi 2 r. 60 kap., firai — r. — l., karpupelt 1 r. 10 l. 2 1/2 pudr kapt
rubfu milti malka 2 r. 40 l. un — r. — l., kweefchu-milti 5 r. 50 l. 1 pudr
sweesta malka 12 r. — r. l., feens — r. 65 l., salmi — 55 l. 1 of
(7 pehdas augsta un plata) behsa-malka malka 5 r. 50 l., behsu- un
alfschau-malka — r. — l., alfschau-malka 4 r. 40—50 l. preefschu-malka
4 r. 50 l., eglu-malka 3 r. 80—90 l.

Lihdi 16. Juni pee Rigas atnahlfuchi 1344 lugi un aifschinjuchi 1137 lugi.

Atbihedams redaktors Ernst Plates.

Sludinafchana s.

Sludinafchana!

Is Krohna Breeschu muischas magasthnes (Walmeeras kreife, Rubenes drauf) tiks tai 8. Juli sch. g. 60 fchetwertu rufsu leelafas un mafafas dalas wairafshohlitajem pret tublin aismaffafchana pahredohti.

Krohna Breeschu muisch. pag. nama, tai 13. Juni 1877. Pagasta wezafais: W. Kufhis.

Nad par to agraf schejeenes Leelai krohgä par abdu-gehrmani dshwojuschu

Karl Mikelfouu

ir daschas fuhshibas deht abdu uf gehreschamu faxem-fchana un ne-atdohschana pce schahs pagasta-teefas peenestis un mineta Karl Mikelfona dshwes-weeta fchäi pagasta-teerat nesinama, tad teel minetis Karl Mikelfons zaur scho usafzinahs, trihs nedetu laifa, no apafschä ratsitas deenas flaitoh, pce schahs pagasta-teefas peeteittees un uf minetahm fuhshibadam atbildu doht. Pehz pagahjuscha terminu jaudehs minch schinis fuhshibas sawu atbildeschana watu un pehz tam schi teefa taif fuhshibas pret minu fpedimus isdohs, uftatids minus par Karl Mikelfonam fludinatem un pehz tam tohs ispidohs. Tapat ari teel usafzinati tee, fureem deht schejeenes Leelai krohgä notufschas abdu-gehreschana waj abdu dohschana no mineta Mikelfona labdas pra-fichana buhtu, tabs paschas wifsu nolita termina pce schahs pagasta-teefas ufdoht; wehlat newenas ar tabdahn ufdohschana netis peenemts un ta-deht jaudehs sawas pra-fichana.

Nibtaures pagasta-teefa, tai 11. Juni 1877.

Preekschdetajis P. Dshol.

Nad tas schejeenes Beikas kohpmanis, krohsineeks un Kuitas mahjas rentneeks

J. C. Grünberg

ir wirts, tad tohp wifsi wina parahdu benejt un nehmeji zaur scho usafzinati, 21. Juli, 25. August, 22. September un woiwehlati 20. Oktober sch. g. pce schahs teefas ufdohtes. Pehz notezjuschem terminem ar parahdu flehpjeem pehz lifumeem taya daritih.

Daugutu pagasta-teefa, 9. Juni 1877.

Preekschdetajis Butaw.

Kahds kungs, las ari pa latwifli, pree-talko, grib uf femelm kant fur peenent kreihwera jeh ftohmeistera palihga weetu. Ja fur wai-jaga, lai notelle sawas adreses Niga Alefander-eela Nr. 60 pce N. Salong.

Sapratigi Latweefchi,

furi grib Nikolai inideneeru-flohla, ta ari wifas jitas kara-flohlas estahlees, tapat ari preeksch ate-ftatu dabufchana pahre notireto efamenu, furi grib famwatigi kara-benesta estahlees, teel no labda fpezialista, pcedshwojuscha paweza ofizeera 2 lihof 3 mehneschu laifa, pehz programa fagatawof (i-mahziti) un ihpafchi weegit faprotantü kreewu wa-loda mahzita. Luwatäs nowahdichana Dfirnawu-eela Nr. 50, Nenanada nama.

Ishresjama ir weena beferesa ar 3 dshwofchana-fambareem par 100 rbl. un weena maja bohde, ishti apofshwota Shr-Nigas dala, fur ta tit nepcepechamti ir wajadfiga. Sa-peprafa Wehweru-eela Nr. 9.

Wifadas fortes

polsteretas sojas,

lehutreflus ta ari wifas jitas itabas leetas un ma-jus kreflus, labi un fiprei taiftus, war par to wifch-tawo zaur uf apgawofchamu dabuht Sefsa Niga leela Smifschu-eela Nr. 10, pce tapejira J. Krebs.

No sentures atm-bleht. Niga, 17. Juni 1877.

Dreitih un dabujams pce bilichu- un goahmanu-driletaja Ernst Plates, Niga, pce Behtera boinjias.

Rigas pareistiziga gariga fshohla tiks schini 1877. g. peenemti uf krohna kofpi 17 fshohleni:

4 no kreeweem, 7 no latweefcheem un 6 no fgan-weem. Peenemfchana efamenu fahfkes 7. August. 1) Imä klafje taps peenemti behnti no 10-12 gadu wezi, kas proht lafht un ralfiht kreewifft un lafht flawonifft, kas fina pirmahs mahzibas krigiga fi-jiba un luhgshana un dimus pirmohs rehtimu ga-batas ar weenewi weens. 2) Augstafas klafjes taps peenemti, tabdi fshohleni, kas buhs tantis klafjes waj-adfigas finamibas un wezumu fahneegufchi. 3) Luhgshana ralfit preeksch fshohla peenemfchana ir ja-efneef fshohlas infpektoram lihof luo Au-gust; pce luhgshana ralfita ir japeelef: fru-ftama fihme un daktera leeziba par bafu poh-techam un weelidn. 4) Latweefchu un fganweu fshohleneem ir wajadfigs kreewu walodu fapraht un ifment no sawa pagasta atkafchana leezibn. Fshohla teel peenemti pareistizibas behtni ari no zitahnt kauschu fahritahm par 18 rublu gadä fshoh-las-naudas.

Nupat tifa gatawa un pce Leopold Weyde Niga pce Dohmes bafnigas dabujama fchahda fo deriga jauna grahmata:

Par meefas kohpshamu fshohlas.

Cewehrojami padohmi, wafneegiti Skultes-Peterups 18. fshohlotaju-konferenze no weenas tauias mifhotajias. Mafka 10 tap.

Zaur scho teel finams daritih, la tani 27. un 28. Juni sch. g. tiks no Nibtaures magasthnes uf

wairaf-shohlitshamu pahredohti

368 fshohwt. rufsu un 311 fshohwt. wafaraja labibas. Ritpant, tai 9. Juni 1877.

Dilifhangse itarp Nigu un Behsim

eesahs kraut tai 19ta Juni. Mafka par perfenu 3 rbl. Kantehris Niga Dinaburgas weefniza. F-brants atweemu pulst. 7 rihä no Behsim:

fwehtdeenas, ohrdeenas un zetordeenas; no Nigas:

pirmdeenas, kreifdeenas un peektdeenas. Pafas, las teel lihof aemias, nedichst buht fma-gafas par 40 mahz., no furahm 20 mahz. war bef mafkas lihof nemt, bet par pahrejo fwaru ir 2 tap. par mahz. jamafsa. Johannes Pohl.

Keegeku-atleefas, buhwes-meh-flus un femes

war bef mafkas no buhwes weht leela Bils-eela Nr. 18. Durpat ir ari pahredohtami wezi lohgi. 1

Vinu dshjas u. aushamohs deegus

wifas fortes pahredoht ishti lehti 5

Dichon Hafferberg, Kungu-eela Nr. 12, ee-efchana no Buhfu-eelas.

Labus miltus preeksch zuhtahm

pahredoht N. J. Stein, miltu dohde Kemere-eela pce jaunem wahreem. 1

Balsams pret plaustahm un matu iskrifcham.

Schifs jahles, las nelahdu ftabdi nedara un fo jiti dakteri imellefufchi un par labahm atkadufchi, padara, ta plaustas wairs nerodnahs un la mati ne-istrit. Awi tur, fur pehz galwas- fipitana plifas weetas bijuschas, atfal no jauna mati aug, las schifs jahles ilgatu laidu drube. Las ir dabujams pce N. D. Werbigth, Wehwer-eela Nr. 6.

Rigas Latweefchu beedriba fwehtdeem 19. Juni sch. g. isbrauts fatumos uf Sufchu muischu.

Isbraufchana ar fugi „Eufurneel“ no Undina fika pulst. 8 no rihia, atpatat braufschana uf Sufchu muischas pulstien 9 wafara; bef tam twel wehl brauts dsheszeta pufdeenas wilzeenam uf Wih-grahwi preti un pulstien 6 wafara wedihis atk- weefus uf Wihgrahwi. Biletes preeksch beedran- ka ari dahmahm 60 kap., behneem 30 kap., twel- fcheem 1 rbl. un teem, kas Sufchu-muischa pce- lah un lihof nebrauz, 30 kap. Beedru laime- ufrahdamas. Kahritibas fomiifa. Ja leetus lihfu, tad brauts 2 nedelas wehlati

Zonatona beedreem par finu fa Zahnu wafara tai 23. Juni buhs

weefibas wafars.

Swejsch war zaur beedreem itit ewewiti. Cefafham pulst. 7 wafara; beigas pulst. 4 no rihia. Preekschneeziha.

Bawafaras beedriba

isbraufs fatumos

fwehtdeem tai 19. Juni sch. g. uf Jaun-Dubn- teem pce Reinberg f. ar damfugti „Kommunita- zion.“ Isbrauts no Rigas fajena fika pulst. 1 no rihia, pceftahfkes pce Daudera fika, Kmuifcham un Bolderejas. Apafat brauts pulst. 8 wafara. Mafka ta kungeem ka kundfchm 80 kap., las a- fatumu plazi peedalabs, mafka: fongi 40, kundsh 30 kap., behtni mafka pufi. Genahltms atraitneem un bahrineem par labu. Preekschneeziha.

Sakumos isbrankfchana

26. Juni, p. 9 no rihia, no beedribas nama

Kahrku-muischu;

leetaanä laika iteeschana uf Nuzkas-muischu.

Ragu musika. Zehju L. L. S. tantribas-fomiteja.

Kara ewainoteem par labu

24. Juni Seedona kohra dfeedataji fwehtih

Lihgas-fwehtkus

ar isbraufchana fatumos pce Juglas muischas. Isbrauts ir Rigas pulst. 1/8 no rihia ar damf- fugi „Bolderaa“ mafkai fwehlejoht no jaunem wahreem. Pceftahfkes pce Pohdaraga, Dauder fika, Wihgrahwa un pce Juglas tilta. Apafat brauts pulst. 9 wafara. Mafka: kungeem 60 f., twel- dshem 50 f., behnti, un kas uf fatumu plafidn peedalabs, mafka pufi. Biletes cepreeksch dabu- janas Pahdraugama pce Ferbera f., Sackandaw- gawä pce G. Bange f., Dibrifa grahmanu pah- dotama un Zahnu rihia pce tafes.

Par labem ehdeeneem un dshreeneem ir gahdahts. Seedona kohra dfeedataji. Preekschm. Ja leetus lihfu, tad isbrauts 26. Juni

Lihgas-fwehtkus

notwehtih 24. Juni 1877, Strelucek-mahin. Saklums pulst. 2 pehz pufi.

Melus trinifcha fihda faules-fchirmis

ir fwehtdeem tai 12. Juni sch. g. pehz pufi. ul Abgeles kalna tapeem uf benifchä tizis aismiffis. Gohdihis aradejis teel mihli luhgis, to pret pce- nahzigu pateizibas-ahn nadoht Ernst Plates f. brtu-nama.

No polizejas atm-bleht. No polizejas atm-bleht.

Sludināšonas.

Widemes komiteja preeškā eewainoto kara-wihru apkošpšanas riternamā zaur šoh aplēzina, no 7. Juni šoh. g. šahohi, ta šahabdas dahwanas šanehmise:

- 1) Zaur šahštrabru von Drenius no Ligaines papihru-fabrika šrahb-neekem 65 r. — f.
- 2) Zaur general-superdentu Dr. Chrištiani no Šweles draudšes 27 „ — f.
- 3) Zaur D. von Stryk leelungu no Saara draudšes 291 „ — f.
Zaur to pašoh bes tam, arī ij Saara dr. 2 kastes ar šahškteem.
- 4) Zaur Martin Kauping lūngu, Dinamides dr. bāstiz, preeškneetu, ij šohis draudšes 266 „ — „
- 5) Zaur general-superdentu Dr. Chrištiant:
ij Tiras Melanas dr. . . . . 36 „ 50 „
ij Šepwaines dr. . . . . 34 „ — „
zaur Baronu J. Wolff no Šihobnes muišas un muišas-šaudim 82 „ — „
- 6) Zaur bāstizas preeškneetu von Sed leelungu no Šihpes, Pautu un Behru muišahim 62 „ — „
- 7) Zaur mahz. Šblāger no Štujen draudšes 25 „ — „
- 8) Zaur Leburgas-Turaidas bāstiz. preeškneetu Garbel t.:
no Leburgas-m. . . . . 50 r. — „
no Lohdes-m. . . . . 3 „ — „ 53 „ — „
- 9) Zaur Šrimuldas bāstizas preeškneetu no Šertules pagasta . . . . 10 „ — „
- 10) No Šapobnes draudšes . . . . . 28 „ — „
- 11) Zaur Walmeeras brugu-teešas L. no Naušenes muišas ihpašneeta. . . . . 100 r. — „
no konjuka S. von Šchröder lūnga . . . . . 25 „ — „
no Ohšola (Kappier) un Budenbrota muišahim zaur Diklu mahžitaju . . . . . 40 „ — „
no Diklu muišas . . . . . 25 „ — „
no 2 Bahzu draudšes lohjetkem . . . . . 6 „ — „
no Ohšol-m. (Kappier) pagasta . . . . . 28 „ 31 „
no Maš-Brengula p. . . . . 8 „ 56 „
no Daugutis pagasta . . . . . 28 „ 21 „
no Augstroses pag. . . . . 11 „ 12 „
no Diklu mahz.-m p. . . . . 1 „ 5 „ 273 „ 25 „

Koštā ar agratahm dahwanahm 8083 r. 70 L.

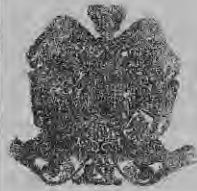
Bes tam ir wehl Widemes komitejai peenešs tišs; weena paša ar wešoh no Wez-Durju muišas zaur landrahta von Hagemeister leelnahti un 5 dušhi pahru šoh no Rigas jumpranu-beedritas. Riga riternamā, 15. Juni 1877.

Brakli Kamarin,

weena bohde Šešk-Rigā Rihter-eelā Nr. 17 un ohtra bohde pretim rakušahm us šuhra peedahwa wifem pašihkameem, draugeem un an-velmameem ihst lehti zafneu, tehju, kafeju un lahus Maškawas mitus. Tad wehl preešk wilnas, šhda- un dšiu pehrwešanas peedah-wahm šošhenile perwi un šošhenile-salwi, anšinu, šohidru un šaņu šarkonā, rošā, šah un šilā, šilum-sahles (indigo), pišu pehrwi, Al-akmeni (Blauštein), šafijas-bruhnu un wifas šitas pehrwes ar waišadšigo pamahšihahnu tā ja-bruhde, Angleešoh un Hollandešoh peena-pulweri, Šorneburgas lohpu-pulweri un wefelibas-bal-samu, šitwera drapes, petroleumu wahšes un bleka šaunās, šeepu-sahles un dāšhabas mahleru-pehr-wes, lafu un širnišu.

Yabs darba širgs teef lehti pahredohts Reformereetu-eelā Nr. 4, Šitiza namā.

**Muhfu wifuleelakā
Baltijas dseedataju
wihnu pagraba**

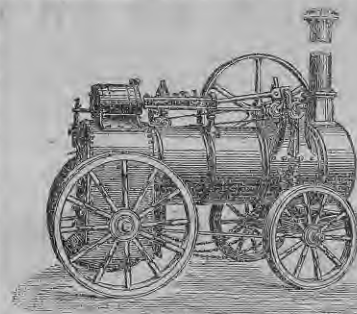

turam mehš neween tohs wifu labatohs ahršemes, bet aridšan tohs flawejamohs Kreewšemes tihrohs wihnuš no škaidrahm wihna-košku ohgahm, un wehl daudš žitabus garšohs dšehreenus, tā Španešohu bišhofu, rumu, kon-jaku, araku, porteru, šhampanjeru un wifadus punšohu dšehreenus no muhfu pašoh, zaur augsta Keišera walbišohanu apštiprinata punšohu fabrika, un pahredohtam par to wifu lehtako zenu jeb mašku.

Louis Lundmann un beedris,

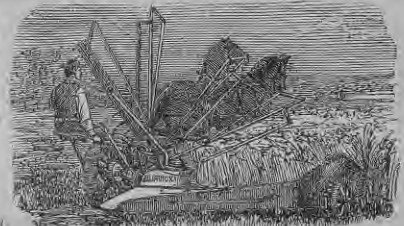
blakam tai wifurwezakai un gruntigai S. Redlich Engelišohu magahšhnei.

Ta pahredohtšanas weeta preešk Kufšemes no wifem muhfu wihnadšeh-reeneem par Rigas zenu ir atrohu nama Šelgawā pee J. A. Klein lūnga apakšoh tahm kolonadehm.

Arflus

no
tohta un dšeles,
lā:
Abdera,
Hohenheima,
Angleešohu un Šweedru.

„Bufeie“

Amerikanešohu šah-les un labibas-pta-ijama mašhine,

Kulamas-mašhines ar šihšehm un štejeem, labibas-tihrejamohs un efektu-mašhines, Ruffon Proktora lokomobiles un kulamas mašhines pahredoht

Biegler un beedris,

Rigā, leelā Pils-eelā Nr. 19.

Šaweem zeen. Lauzimeekem un andeles-draugeem zaur šoh us tuwodamohs šeena-laitu peedahwahju bagatā šrahjumā tahš wisflawenalahs

Austreešohu iskaptes

wišs gaumōš, šuras no dandšem šaimnee-keem, rentimeekem un amatneekem ir par tah-dahm usteiktas un atšihtas, tapat arī ihst teizamus

iskapichu štrihkus

pahredohtu leelumā un mašumā šawā

gruntigā tehraudu-leetu bohde.

Ar zeenišohanu

J. Škert,

Kalku-eelas widū preti Šopowa dšelšu-bohdei.

Šeesihmejumš: Deht labakas atrahšanas ir wies durwim apšeltitas iskaptes is-kahrtas.

!! Walmeerā !!

Frišhs rangs ir dabujams

R. W. Müller

materiālu-prezu, wihnu, špiritu un pehrwu-bohdē, šihšoh mešneeta Šad L. namā № 90.

Dšihwokfi

ar peeliksahnu, berigt ihst preešk šuhmanem, ir isihrešami Peterb. Šhr-Šligā, Štint-eelā Nr. 5.

Šušcheris preešk lohku-andeles teef mešlehts us lma Weišohu dambja № 10.

7 Lūhra un Jimmerthala 7

leclakais Frabjums

ſchujamu maſchinu,

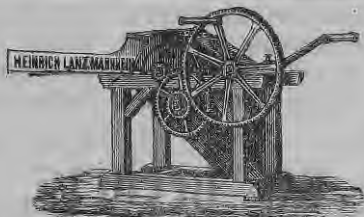
Rigā, leclā Smilſchu-celā Nr. 7.

ſchujamas maſhines preeſch ſtrohdereem, kurpneceem, ſedleneceem, zepurneceem un preeſch familijas-bruhles iſ tahm ſlawenatahm fabrikahm.

Kā glufchi jaunās un iſſti derigas ſtrohderu-maſhines, ar ſahjahu un rohtahm dſenamas, ir pee mums dabujamas ar patenteeretu ſpohles eetaiſſchahu, kas wehl lihdſ ſchim naw bijs.

Par wiſahm maſchinahm mehſ wairat gaduſ pilnigi galwojam un peeſubtam beſ maſkas uſ pagereſchahu zenu-rahditajuſ ar bildehm un dohdam ſatram pirzeiam pamahziſchahu wina waloda drutatu lihdſ.

Kufamas maſhines

ar rohtahm un ſirgu-ſpehtu dſenamas iſ

Heinrich Lanz fabrikas Mannheimē.

Fabrika gada pahrdohſchana:

1860. g.	31 maſhines.	1868. g.	1539 maſhines.
1861. "	171 "	1869. "	3155 "
1862. "	210 "	1870. "	3428 "
1863. "	331 "	1871. "	5049 "
1864. "	638 "	1872. "	7105 "
1865. "	879 "	1873. "	8228 "
1866. "	582 "	1874. "	10967 "
1867. "	899 "		

pawifam tad ſchiſ fabrikis lihdſ 1874. gabam

43,314 maſhines

iſſlelejis, kas labata peerahoiſchana, ka maſhines lohti reizamas.

Wiſpahrigs ſchujums pee

F. W. Grahnann — Rigā,

Nikolaja-celā, blakus ſtrehnektu dabſam.

Kaukaſijas magafiſhne

Jauna-celā № 19, preti Dohmes gangim pēdahwa to no jauna dabuto ſubtiſumu par derigu aſiſto iſſto Perſijas bluſu- un blaſchu-pulveri, kā ari iſtads Perſijas ſihda-drahnas, laſatus, rihta-ſiwahrlus (Schlaftröcke), dekus, wilnainas drahnas un daſchas ſitas prezes. M. D. Jaralow.

Wiſnuſis

ir aiſjelohſchanas deht pahrdohdams — ari uſ iſmaſu — Dinaburgas celā № 11.

Bohdes=rubme,

las ari preeſch wiſnuſcha deriga, ir iſihrejama Maſt. Ubr-Rigā, Dſienawu- un Paſiſabu-celu ſubri № 33. Apſtatitſt war no pulſt. 8 lihdſ 12 pr. puſo.

Mahja ar ledus-pagradu, wahgu-ſchuhni, ſtala-rubmi, deriga preeſch ſubmana jeb peena-lohpu iſpahſneela, ir iſihrejama Abgeles-kalnā pee Slohkas leclzeta № 2, preti Mahrima baſnizai. Maſhtakas ſinas turpat.

No ſenjures atwehlehts. Rigā, 17. Juni 1877.

Par ſinu.

Wiſahm muſchu- un pagafu-waldibahm un buhdwamam ſungeem pēdahwaju

wiſlabako baltn lohgu-ſtiklu (Caſelglas)

un

Daſtinus,

las teel ſagatamoi manā pehz wiſjannakeem atradumeem pilnigi no jauna pahraiſtiā un ſawā paſtrab-daſchana trihſtahrīgi pawairoā ſtiklu fabrike Waldenburg, netahlu no Pleſtawas leclzeta Saunpils draudſē pee Riſges-muſſchas (Guhlarſberg).

Kaſtēs un pa weenai ruhte,

kā ari uſ iſpahſu apſteleſchamū tahdā ſiprumā, kā wehlahs. Kad wairat uſ reiſu nem un ja wehlahs, teel weſchanaſ maſka ſchē wiſlehtaki nodingeta un uſ wiſatatahlahm weetahm noſubhita. Wiſas uſdoh-tahs apſteleſchanaſ teel riſtigā laiſa un uſtizamū iſdaritas no

Louis Greiner,

Wahju adreſe: Waldenburg pr. Wenden.

ſtiklu-fabrika iſpahſneekſ.

Peterburgas kauļu milti,

ir ſmaalki malti un labi waiktoti, iſ ſlawenatahs fabrikas. Saturs 31,33 ſoſjor-ſlahbes un ſlahpēka.

Langdahles ſuperſoſtats

12,37 kuhſdamas ſoſjor-ſlahbes.

Mineteet ſtanſis-mehli ir no Rigas politechnikas iſprohweti jeb analizeereti un katris pirzeiſ war beſ ſewiſkatas maſkas, kad 30 pudus weenā reiſā pehrl, tohs politechnika liht iſprohwet. Galwoſchanaſ ſihme teel lihdſ dohta. Dabujami pee

J. Martinfona, ſahlsbohde,

Peterburgas Ubr-Rigā Kalku-celā № 8 pee Wiſjemneeka, tapat ari F. Freimara pat-kambari tai pahſā celā № 20 pee M. Buſch.

Wiſnu un zitu dſehreenu iſpahrdohſchana

ar 15 proz. pelkas=datu.

Lambel, ka es ſawu wiſnu andeli pawifam aſtakhſu, pahrdohdu wiſu ſawu wiſnu-ſrahjumu par pehnaja-gada zenahm par 15 pr. zentu lehtati, kad tuhlit pret ſlaweru naudu pehrl. Ja leclakās partijas pehrl, tad teel wehl dandſ lehtati aprehlinahſ.

J. M. Satow,

pee Behtera baſnizās.

Bohdes=rubme ar dſihwoſti,

deriga preeſch tabda wiſnuſcha, ir iſihrejama Behterburgas Ubr-Rigā, wejā Alekſander-celā № 24.

Allus-bohde

ir ar wiſu inventaru no Zahreem aiſjelohſchanas deht lehti pahrdohdama. Maſhtakas ſinas leclā Alekſander-celā Nr. 105.

Magafiſhne pee „Gulbja“

Rigā Kalku-celā Nr. 19,

uſ durwim redſams balts gulbis.

Wahzijas wilkas dſitas no 50 lihdſ 100 f. un dohgakal par 1 mahz. tapat ari Anglu auſchamohs deegus un linu-dſitas ar garu un tihru ſchkeedru, pahrdohdu par fabrikas zenu ar apgalwoſchanaſ ſihmi. A. A. Lebedew.

Biegler un beedris

Rigā, leclā Pils-celā Nr. 19

pahrdohd

ſuperſoſtatus,

ſawu- un kali-mehſluſ

ſem

Rigas politechnikuma iſmekleſchanaſ ſtanzijas kontroles,

las pirzejeem no wairat neta 3 biekawu beſ maſkas pihtu preeſchu prohwū analizeere (pahrebanda).

No polizejas atwehlehts.

Selta kops.

(States Nr. 22. Belgiums.)

Tahs dohmas, dauds seltu dabuht, usmudinaja latru us libd-
eefhanu. Tikai pehz leelas luhgghanas kahdi saldati palika
pee Pizarro atpakat, wianu apfargah, ka Peruaneefchi winam
ne-ufbrukt.

Bij kahdi simts wihri un waitaf nefa desmits plehfigu afins-
janu, kuzi jaw tai pascha deena Pizarros lehgeri atstahja, us
to, no Huneza un Belas apfihmetu eseru dohdamees. —

Skansimees tagad, kas ar Hernandezu notifa. —

Tee tshetti Peruaneefchi bija lohti aschi gahjufchi un tik
fo bija faule uslehtufi, kad wini ar Hernandezu pee esera nonahja.

Kad Peruaneets bija atkal puhris, tad wezais Tuhangi is-
mahja no klints plihjuma, bet nebrihijahs nema, kad muhju
Spaneeti eeraudsija.

„Es jaw ta dohmaju,“ winafch fazija us Hernandezu, „ka
tu driht atkal te buhfi. Dawus laudis pasihstu itim labi, zil
selta fahrigi wini ir, un ka wini tewi ar waru peespeedihis,
to teikt, fo tu fche esi redsejis. Sinadams, ka pahc tawahm
luhpahm neweens wahrids ne-ees un ka wini tamdeht tewi gri-
behs nokaut, es fuhrtju famus kalpus tewi atfwabinah. Sla-
weta ir faule, kura manu nodohmu ir isbildijufe!“

Kad Hernandez wianam istahstija, ka Atahualpa nokauts.
tad winafch raudoja karstas afaras un behdigi fazija: „O, es
ne-efmu wihlees, es pasihstu it labi balto wihru afinsfahribu.

Tad winafch luhdja Hernandezu wianam ala pakat eet. „Mehs
gan ilgi nedrihtstam fche palikt; mums ir jabehg; baltee ne-
like muhs meerä.“

„Sinams, ka jums ir jabehg,“ Hernandez atbildeja, „mani
agrataji beedri ne-likfees meerä, kamehr wini juhs usees!“

„Kai wini nahf, lai nahf!“ Tuhangi teiza ruhltä balfi.

„Bet eefim ahtraf, Nusta Maija newar tewi waites fagaidiht.
Wina ir gatawa to behdu siuu fauemt, ka winas tehws ir
nokauts. Bet wina ir ari preeziga, tewi redseht.“

Skaisa Peruaneete bij lohti preeziga, kad wina muhju Spa-
neeti eeraudsija.

„Al ka es behdajohs par tewi,“ wina teiza, „ka tawi baltee
brahti tewi nenokauj. Bet nu efmu laimiga, jo tu esi atkal te.“

Winas preeki pahwehrtahs ruhltäs afaräs, kad wina dsir-
deja, ka winas tehws nokauts.

„Mans mihtais tehws,“ wina fazija, „ir tagad pee fau-
les usgahjis. No tureenes winafch wadihs famus laudis. —

Kels preeks buhs wianam, kad winafch redsehs, ka tu wina
ustizibas wehrts esi bijis, — kad winafch redsehs, ka tu par
manu brahli esi palizis.“

„Ja mihta Maija,“ Hernandez atbildeja mihtiga balfi, „es
gribu pee tewim palikt un ka ustizams brahlis tew kalpoht.“

Shohs wahrids fazidams winafch nehma kastiti un attai-
sija to waka un isahma to spalwu, kuru Atahualpa wianam
bija dewis. Tik fo wina fcho spalwu eeraudsija, kad wina
raudadama Hernandezam ap kaku apkebrahs.

Shini azumieflki wezais Tuhangi peenahja Hernandezam
nahf, wianam rohlu sneegdams.

Atahualpa ir tew lohti dauds ustizejis, jo zaur fcho spalwu,
kuru winafch tew ir dewis, winafch ir tewi par fawu dehlu
peenehmis. Tu esi tagad Nustas Maijas brahlis un muhju
semes kehniufch.“

Hernandezam islikahs, it ka winafch favnotu, — winafch,
nabaga Spaneefcha dehls, bij us reis par tik bagatas semes
kehniuu palizis.

Ne-iffakams bija Nustas Maijas preeks, kad wina redseja,
ka Atahualpa Hernandezu par kehniuu fawä weeta bija eezehlis.

Peruaneefcheem bij tahds eeradums, ka tas, kam kehniufch
preefch fawas nahwes weenu no tahm spalwahm dohd, wina
weeta par kehniuu paleek un ta tad nu bij Hernandezs Pe-
ruaneefchu kehniufch. —

Winafch gribeja Tuhangim weht fo prasiht, bet fchis teiza,
ka wianam nekawejams darbs jabara, un driht bij winafch pa-
judis. — Pee alas durwim nonahjis, winafch nolaida tahs
leelas nolaischamas durwis, ta ka katris wareja eefschä tik,
kas tik ween to gribeja. Tad winafch gahja pee faweem pan-
tereem un peefchja wianus pee garakeem strikeem, lai wini zaur
wifu ala waretu staigah.

Atpakat eedams winafch apluhloja to strikt, kuzsch tahs wa-
renas pee klints feenas peespeestahs durwis tureja. Wifu labä
kahrtidä atradis, winafch greefahs pee fewis sneedamees atpa-
kat. — Behdigi winafch pawehleja to ne-ismehrojumu selta ba-
gatibu kahdä apafschas ruhme nonefi, tai pascha, wirs kuras
tahs durwis atradahs, no ka winafch bij teizis: „Alf tahm
durwim ir breefmiga nahwe.“ Tad lika winafch no tahs wee-
tas, kur tagad tas sellis atradahs, zaur wiseem gangeem ma-
sus selta gabalinus ismehtah, ta ka katris, kas zaur alu no
esera pufes gribeja eefschä nahf, papreefchu to selta kambari
atrafu. — Wifu behdigi winafch pawehleja weht, tahs leelabs
trepes, kuras us dahsianu weda, ar smiltim un klints gabaleem
nobeht, ta ka neweenam nebij eefpehjams tur augjchä tik.

Scho darbu beidhis, greefahs winafch pee Hernandezu un Mai-
jas atpakat. —

No Huneza un Belas waditi, Spaneefchi nonahja tai pa-
schä deenas wakarä pee esera. Afins funi tika tuhltit waka
laifti un driht ween bij wini alas durwis usgahjufchi, kuras
wezais Tuhangi bij waka atstahjis. Tagad tika tee funi at-
kal zeeti tureti, kamehr wianu waditais Diego de Almagros
kahrt peenahja. Breefmiga swehru ruhlfchana un kaulfchana
flaneja is alas Spaneefcheem prefi. —

„Laischat tohs funus waka!“ Almagro kleebsa. „Behz ma-
nahm dohmahm teel ta ala no swehreem apwakteta!“

Kauldami skrehja tagad tee waka atlaiftee funi tai ala eef-
schä, kur breefmiga plehchanas iszehlahs.

„Kas tas?“ Almagros fauja, dsirdeedams famus funus ne-
schehligi kanzam un skrehja ar iswilktu sohbeni tai ala eefschä. —
Te nu winafch redseja, ka wina funi no pantereem breef-
migi bija fakohsi.

Uf wina pawehli tika panteri no Spaneefcheem nonahweti.

„Uf preefchu!“ Almagros kleebsa un wifs pulks dewahs
tumfchä gangi eefschä. Tagad wini peenahja pee warena selta
blahfa. Ka mehmi wisi palika eefahkumä stahwoht. — Te
nu stahweja preefch wianu azim, pehz ka wini tik wareni kahroja.

Driht ween fahka wisi to seltu us faweem plezeem kraut-
— Weens un ohtris gribeja to leelako gabalu dabuht, un ta
tad iszehlas strihdes un plehchanahs. —

„Meers!“ Almagros pawehleja un wisi palika kluwu.

„To seltu.“ wiafch runaja tablak, „newaram mehš us ween-reiſ aiſweſt; tadeht buhtu taſ labakais, kad kaſdu iſ muh-fejeem pee Bizarro atpakat ſtelleſtu, lai wiafch ratus un ſirguš mums atwed.“

Wiſi bij ar meeru un Nunežs fataiſijahš Bizarram to wehſti aiſneſt. — Bet tiſ to wiafch ſahla eet, kad wiafch eerau-dſija, ka warenš klints gabalaš bij preekſch ſelta kambara dur-wim preekſchâ aiſlaiſtš.

„Mehš eſam paſudufchi!“ wiafch iſſauza nahweš breeſmâš.

Spaneeſchi, kuru lihbš ſchim tilai ar ſeltu ween bij nopuh-lejuſcheeš un nemâš nebij pamanijuſchi, ka kaſdš no augſchâš taſš warenâš almins ducwiš preekſch ſelta kambara durwim aiſlaida, uſleħza tagad ſahwu un luħloja winaš ar waru apgaħſi. —

„Bar welki!“ atſkaneja wirš wina galwam warena balſa.

„Zuħfu deenas ir ſkaiſitaš.“ —

Ar breeſmahm tagad wiſi ſkaiſijahš uſ augſchu, kur wina wezo Duħangi ugunš pagali roħlâ turedamu eerau-dſija.

„Tagad juħš eſeet manâ warâ.“ wiafch fajija, „tagad dabuħſeet juħš atmaħfu par juħfu greħla darbeem. Muħſcham negreeſſateeš juħš wairš par leelo uħdeni atpakat — muħſcham neredſeſeet juħš wairš ſawu tehwu ſemi. Starp ſelta gabaleem dabuħſeet juħš ſawu nahwi. Debeſchlika faule juħfu fauluš balinaħš!“ — —

Šohš wahrduš fajijis wiafch faleħra to ſtriķt, pee kura taħš pee klints peeſpeeſtaħš durwiš bij peeſeetaš. Weenš rah-weenš — un — breeſmiga uħdenš ſtraume no klints iħteħeja, muħſu Spaneeſchuš ſelta kapâ aprakdama.

Ta nu bija ta breeſmiga nahwe aiſ almins durwim. —

Tagad, miħltaš laſitajaš, eſmu ſawu ſtaħſturu beidſiš, tiſ to ween weħl gribu peemineħt, ka Muſta Maija palika Hernan-deza toħti miħlota ſeewa, ar kuru wiafch weħl daudš gaduš laimigi dſiħwoja. —

Latweeſchu walodâ tulkojis
D. R. Wiegandt.

R i k a.

Dſiħweš ſtâš iſ Rumenijaš.

Weħtra ploħfaħš gar Donawu, wilni, balteem ſeedeem greſ-noti, uſ juħru aiſwetahš. Melni maħtoari, zaur kureem ne-weena ſwaigſnite zauri neſpiħd, aplahj debefiš kâ ar beeſu preekſchlaramo, bet kaš tomeħr briħſcheem ſaraſtiti leeſmu bahni iſſplauj, abuš kraſtuš, tiħlab Turku kâ ari Rumenijaš, un wina miħlu upi ozumirli apgaħſudami. Kâ pa murgeem ſtaħdahš azim preekſchâ tee tur upê pee enkureem guledamee un no weħ-trâš breeſmigi ſaſuſtinatee lugi, upeš kraſti ar daudš eſareem, Ģurgewa ar ſawahm maſahm ſemahm buħdinahm un ta tur winuſ buħdama Ruſſchula.

Wiſi pee meera gaħjuſchi un duſ, pat kaijaš, kâ leekahš, no weħtraš ſabijuſchahš, ſawas gulaš weetaš uſmellejuſchâš. Tikai ſiħtaka toħtu mahjina, kaš tur weeniga pa kreifai roħ-lai netahlu no eebrauſchanaš weetaš ſahwu, diwi Walakeeſchi ir nomohdâ.

Weħl naw neweenš lohgu fleħgiš aiſweħrtš, lai gan jaw puſnaktš pahri, bet ari neweena ſweħe tumſchâ mahjina ne-deg. Tiſ lihbš ka taħta gaiſmaš blaħma aſchib, ſawuš ſta-ruš iſtabina eelaſdama, kad tiſ tur ir diwi zilweki pamanant,

kaš weenš oħtram brandwiħna pudeli ſneedſahš un no taħ-dſer, beſ ka ſipro dſehreenu glaħſe eeleeſtu.

„Wina ir proħjam! Balitean.“ weenš no abeem teħja.

„Wina ir proħjam, Trandaſleſku!“ oħtrš atteħja.

„Mana ſeewa ir proħjam!“ pirmaiš atkal iſſauz.

„Tawa ſeewa ir proħjam.“ oħtrš ſata.

Trandaſleſkuš lež augſchâ un ſipri ar duħri uſ galdu ſi-damš eefauzaħš:

„Satan, waj tu mani gribi mehdiħt, kad kâ atbalſa ma-nuš wahrduš weħl reiſ iſſali, it kâ man paſcham ar ſawahm doħmahm deeħan nebuhtu ko nodarboteeš. Man newaiħaga neweena atbalſa, kaš manu negohdu man auſiš breħz! Šch-dſer un zeet klufu.“

Baliteanš leek pudeli pee muteš, bet ſweeſch to atkal ſe-meeš, ka ta tuħſtoſchôš gabalaš ſaſchliħſt.

„Rauneeš, Trandaſleſku, waj taš ir drauga darbš, liħt drau-gam iſ tuſſchâš pudeleš dſert?“

Pee gaiſa ſpiħduma Trandaſleſkuš noſtraipuko pee ſkappu un iħneſ iſ ta diwi leelaš pudeleš ar brandwiħnu peepilditaš, weenu noleek draugam preekſchâ, oħtru leek pee ſawahm luħ-pahm un ar weenu wilzeenu lihbš puſei iſdſer.

Wina ir proħjam,“ wiafch eefahla nurdeħt, ar dſehraju muldeſchamu pee taħš leetaš turedameeš, kaš wina doħmaš pee-pilda. „Wina ir proħjam, proħjam ar Ģitwanu Digu no Ruſſchulaš.“

„Ja, wina ir proħjam ar Ģitwanu Digu no Ruſſchulaš.“ Baliteanš ruhj.

Šohreiš Trandaſleſkuš nebija wina runajam dſirdeħiš, wa-tam ſawu brandwiħna pudeli lihbš dibenam iſtuſchodamš, jo wiafch dſerdamš gribeja ſawas ſirdeſahpeš aiſmiriſt; bet pat welki, apdſert nelaimigaiš taħš taſchu newareja, bet turpreli-dſehrumš wina arweenu atgaħdinaja, kaš wina moħla un to wiafch aiſmiriſt gribeja.

Trandaſleſkum bija ſeewa no winuſ Donawaš, no kriſtiga Bulgaru ģimeneš, kuru wiafch ar wiſu ſirdeſ-ſpeħlu, pat wa-ral par ſewi miħleja. Šeſchi mehneſchi bija tee laimigi toħpi dſiħwojuſchi, wiafch bija kroħgâ eeſchamu aiſmiriſiš, wiafch, kaš par to leelako dſehraju Ģurgewa bija iſdaudſinaħtiš. Šeſchi mehneſchi nebij taš neweenu pileenu brandwiħna par luħpahm laidiš, tapeħz ka Rika to weħleħahš; wiafch tilai preekſch me-nâš dſiħwoja; pat peħdigâ ſweħtdeena wina ſawam wiħram bija klufam ſtaħſtijuſe, ka tam tehwa preeki gaidami. Tagad wiafch bij par pilnam laimigš, wiafch bija uſgawileħiš un jaw pirndeena (wiafch bija no ſirguš, kur ſawu ſirgu bija pah-dewiš, atpakat greſeeš un lai gan pirħeħt peħz Rumeneeſchu egraduma wina ſpeeda magariſchâš dſert, tomeħr ne laħſteek nebija dſehriš) jaw pirndeena mahjaš pahreedamš wiafch iħ-biħjeeš dſirdeħa, ka Rika efoħt proħjam aiſgaħjuſe, — proħ-jam aiſgaħjuſe ar wina wiſu ſiħwako eenaidneeħu, Ģitwanu Digu iſ Ruſſchulaš. Gan wina bija liħuſe winam teħt-ka atpakat nahſchohħt, bet wiafch to nelizeħja; jo waj taš bija dſirdeħtiš, ka ſeewa, kaš no wiħra aiſeet proħjam, weħl atpa-ral pahraħt?

No taħš pirndeenaš ſaħloħt jaw peezaš deenaš bija pagah-juſchâš; Trandaſleſkuš dſer tagad riħtâ, puſdeena, wakarâ un nakti. Wiafch pahredoħd weenu aiħu peħz oħtraš, tilai preekſch dſerſchanaš; wina kalpš un kalpone ir wina aplaupjuſchi un aiſbeħguſchi, beſ ka wiafch to buhtu manijaš. Bet kad nu Rumenetiš weenš patš newar dſert, tad Trandaſleſkuš ir ſew

ufmeklejis weenu no faiveem agrakeem ſchuhpu-beedreem, las labpraht wiram pee dſerſchanas libds dſer, jo kurfch Numeneetis gan buhtu no ta atrahwees, kur par welti dabuhn peedſerrees.

Ba tam, kad Trandafileſtus kahdu laiku uſ benka, galwu roſka atſpeedis, bija fehdejis, winſch lez atkal augſchâ, ſkreen pa iſtabu no weena gala uſ ohtru, kahdas reijas ſchurpu turpu un tad paleef pee Balifteana ſtahwoht, to pee plezeem ſatwerdams. Balifteans kahdus azumirkſus bija aiſſnaudees, tadeht ka wina pudelê wairs brandwihna nebija. Winſch pamohdees un dohmadams, ka Trandafileſtus uſ dſerſchanu uſaizina, ſaka ar ſkumigu balſi:

„Pudele jaw tuſſcha.“

Atkal Trandafileſtus greeſchahs pee ſkappa un iſnem diwas pudelê brandwihna, jo winſch preeſſchlaikâ jaw labu teeſu ſihwa bija eegahdajees, tadeht ka labpraht frohgâ negribeja buht, kur wiſi laudis wiru par ſawas ſewas mihleſtibu iſſneheja.

Uu winſch dſer no weenas pudelê, lamehr ohtru pudeli drangam paſneegdams praſa:

„Ro nopelna tahda ſewwa, kas ſawu wihru atſtahj?“

„Nahwi? waj ta nam taiſniba, ka nahwi?“

„Ja, gan, nahwi,“ Balifteans atbildeja, kas wiſur ſawam ſaimneekam taiſnibu dewa; kâ tad zitadi lai tam par wina brandſibu pateiktahs?

„Ja, nahwi, nahwi, iſſauz Trandafileſtus un neſ ſawus eerohtſchus, kurus uſ galda ſewim libdsâs nolikt.“

„Wuſſi, nahz ſchurp, Wuſſi!“ winſch uſſauz ſawam ſuram. Mês gribam tawu ſaimneezi nokaut, tavehz ka wina muhs ir atſtahjuſi. Nahz ſchurp, Wuſſi, nahz!“

Bet Wuſſis nemaſ nepaluſtahs. Winſch gut un tadeht neleekahs trauzetees. Trandafileſtus grib uſ wiru eet, tam kahdu ſpehreenu ar kahju doht, bet til ko uſſetahs, paſaude libdsſwaru, un kriht atkal atpakal, kur tuhlin aiſmeeg.

Baliſteans pa tam ſawu pudeli iſtukſcho; auſdamâ gaiſmâ eeraudſijis, ka Trandafileſtus pudelê wehl puſê, nem un iſtukſcho ari to, tad leek roſkas uſ galda un ari aiſmeeg. Rihts amahzis, padebeschi ſarauſtiti un mahloni aiſdſiht; faule ſkatakahs uſ guletajeem. Tê uſ reiſ preeſſchiſtabâ ſohli ir dſtrâdani, ſuns ſahk ruhkt, bet til libds ka durwis atwerahs, winſch lez augſchâ un ſkreen eenahldamai ſauldams preti.

Genahzeja ir jauna, aſtonpadſmit gadus weza ſeweeete, wiſu ſmukakâ Walakeeſchu ſeweeſchu apgehrbâ tehrpuſehs. Birmâ agu uſmeſchanâ wina ſaproht, las notizis; wina paſihſti Walakeeſchu eeradumu, kad tee ir peedſchruſchi. Ur weenu lehzeemu beſtkreen wina pee galda, ſaker Trandafileſtas eerohtſchus, ſohbemu, dunzi, iſneſ tohs preeſſchiſtabâ, tad greeſchahs atkal atpakal. Kad durwis aiſſlehgufi, wina bee-eet pee gulebama Trandafileſta, uſleek roſkas uſ wina plezeem un ſauz to pee wahreda; ſchis atwer meegainſch azis, bet paleef kâ ſaſalis uſ weetas fehdoht, kâ kad ſpohku buhtu eeraudſijis.

„Waj Tu eſi, Nika?“

„Ja es eſmu Nika, Tawa ſewwa.“

„Un Tu drihtſti atkal atpakal greeſtees, ſtahſti, kur Tu eſi bijuſi?“

„Kur es eſmu bijuſi, tur wairs ne-eſam.“

„Waj Tu wehl mani gribi mehdiht?“ Trandafileſtus iſſauz un apſkatakahs pehz ſaweem eerohtſcheem.

„Tu laitam ſawus eerohtſchus melle,“ Nika ſaka nizinadama; tee wiſi ir labi paglabati, taſ nau labi, ka dſehrazam eerohtſchi tuwumâ ſtahw.“

„No buſmahm pahraemis Trandafileſtus lez no ſawa fehdeſka

augſchâ, bet Nika bija, pirms winſch tai gribeja tuwotees, ſah-nus pagreeſuſehs un no ſawas johſtas aſu dunzi iſwilkuſi.

„Ne-eedrohtſchinajees Bulgareeti aiſtikt!“ Nika ſazija, „ſchis dunzis jaw ſen aſins garſchu paſihſti, ari Tawas aſinis ſneleht winam nebuhtu ne-eerasta leeta. Bar to ſtarpu wina atkal durwis attaiſijufi, jaunu trihſpadſmit gadus wezu meiteni eeweduſi un praſa Trandafileſtu:

„Waj Tu ſcho paſihſti?“

„Helene, mana mahſa, kâ Tu ſchurp tiki? Un Tu Nika, Tu taſ ar Iſtwanu Olgu aiſgahji. — Kâ taſ war buht.“

„Ja, es aiſgahju ar Iſtwanu Olgu prohjam,“ bija Nikas meeriga atbilde.

„Ur manu wiſu leelako eenaidneeku?“

„Ja, ar wiru es tadeht gahju, ka winſch Taws wiſleelakais eenaidneekâ.“

Trandafileſtus tureja ſawu galwu, it kâ no iſmiſchanahs bihtohs.

„Ja, es aiſgahju ar Iſtwanu Olgu, tadeht ka winſch Taws wiſu leelakais eenaidneekâ bija, jo Tu wiſ neſini, ka winſch weenreis pee mana tehwa pehz manis prezejis. Winſch gribeja brangu ſumu kalimu“) maſſahkt.

Prohtams, ka mans tehws negribeja, ka es muſelmana ſewwa tohpu. Behz manas apprezefchanahs ar tewi, winſch nahza weenumehr paſlepen pee manis, mani ar ſawahm mihleſtibas ſohliſchanahm dſenadams, bet es tew no ta neka neſaziju; tadeht ka tu wiru tad buhtu nokahwis un no ta til launas ſadurſchanahs ar Turku kaimineem buhtu zehluſchahs. Es wina nebijohs, jo ſchis dunzis mani buhtu no uſmahſſchanahs atſargajis.

Iſgahjuſchâ pirmdeenâ, kad Tu uſ tirgu bij aiſgahjis muhſu ſirgu pahredoht, Iſtwans Olga atnahza atkal pee manis un apgrehtinaja mani no jauna ar ſawahm mihleſtibas ſohliſchanahm; nu es rahdiju winam ſawu dunzi. Bet winſch ſnechjahs un ſazija, ka es buhtu gan wina tikufi, ja ar mani to paſchu daritu, ko ar Heleni Tawu mahſu. Kad es netizedama, ka mani til grib peewilt, jo es jaw wehl wakar Heleni biju redſejuſi, praſiju, ko tad ar mani dohmajohkt dariht, tad winſch atbildeja:

„Mês tewi noſagſim, kâ kâ wakar Heleni noſagam.“

„Zuhs taſ Heleni newarat buht noſaguſchi, jo es wiru wehl wakar wakarâ redſeju,“ es iſſauzu.

„Un tomehr ir wina muhſu warâ. Kad wina jaw guleht bij aiſgahjuſi, tad es ar trim beedreem, ar kureem no Ruſſiſchukas par Donawu pahrzehlohs, naſti zaur winas lohgu eekahpam iſtabâ, ſaſehjam to un aiſneſam uſ muhſu laiwu. Es gribeju pret tawu wihru atreebtees, Tu wari winam ſazihkt, ka wina mahſa pehz kahdahm deenahm Konſtantinopelê buhs, tur ir mums weens Paſcha, las wiru labpraht nopirks, ari mums ir Bulgarijâ paſlepeni zeki, par kureem til pat dſihwu kâ nedſihwu konterbanti labi waram aiſweſt, un ſinam Konſtantinopelê weetas, kur winas paſlehyt waram.

Zagad krita Helene ſawam brahtam ap ſaklu un iſſauza:

„Ja, mana brahta ſewwa mani ir no breeſniga liſtena iſglahbuſe, kas mani ſagaidija. Kâ lai es winai pateizu?“

*) Muſamedaneſchi pirkt ſewim ſewas, un tabou nandou ſauz Walakeeſchu walobâ „kalimu“

Grudi un seedi.

Ustizams sulainis.

Rahds lohti bagats kungs melleja preefch kahdeem gadeem few ustizamu sulaini un bij usdewis jaweem apafschneeteem pehz tahda aplaufitees. Te ari peeteizahs us reisi peezi gabali pehz schahda deenesta, bet fungam nebij neweens pehz prahta. Wifsch aifgahja ka nahlfufchi. Pehz kahdahm deenahm, kad kungs klufi fawā kambari fehdeja, klauwe kas pee durwin; winfch attaisa un reds weenu wihru lohti behdigā isflakā, kurfch fcham labdeenu padewis, faka: „Man ir stahstihis, ka juhs ustizama sulaina mellejoht?“ „Ja,“ atbild kungs, „un juhs dohmajat tas wihrs buht? Juhs gan kahbus defmit gadus us weetas deenejufchi, un labas arestates tureet?“ „Ne kungs, es nahfu patlaban no zeetuma,“ atbild swefchais. — War gan dohmajt kahdu, gihmi kungs par fchahdu atestati rahdija prasidams: „Patlaban no zeetuma?“ „Ja mans kungs, es mihleju weenu jaunu feewifchku, kura arween no man naudas praftija, es dewu tai zil man bija — dewu wifu ko biju gohdigi pelnijis, — tai nebij gan — un man bij jafohg — es tapu peekerts — un us trim gadeem zeetumā eeliktis, luri igahjufchu fefideen beidsahs.“ „Un juhs to turat par aifbildinafchanohs,“ waizaja kungs. „Ja,“ fagija swefchais, „weens wihrs, kurfch eelfch mas azumirfleem fawu labu flawu pasaudejis, zihnipees tal no firds to atkal eepelniht un es to ari no firds gribu dariht.“ Kungs us zeetumneeka freetnahm apnemfchannahm noklaufijees peerehma to pehdigi fawā deenastā un naw to lihds fchim wehl noschehlojis. Winfch nef tagad wifas mahjas atflehgas, wed wifus rehlinus, apgahda wifas eepirfchanas, un kungs apleezina, ka wiaam dauds masak tagad iseijoht neka fenak. Kursemneeze.

Diwi lohdes galwā un tomehr dšihws.

Buhs kahdas fchetras nedelas pagahjufchas, kad kahds kungs, wahrda Hermann Milners, Triestes pilsehtā gribeja few galu padariht. Winfch panehma rewolweri un diwi lohdes galwā eefchahwa. Ubas lohdes atrohдах galwā, bet Milners palika dšihws. Winfch tila nodohts flimneeku namā preefch ahrestefchanas. Lohdes newareja isnemt un ja wiaas isnemtu, tad flimneekam buhtu us weetas jamirft, tapehz flimneekam atstahja lohdes galwā. Tahs pirmahs astonas deenas winfch flimneeku namā bija fpirgts un jautrs. Ehdeens wiaam gahja pee firds un winfch ari stipri wareja ehft. Kad draugi wiaam apraudstija, tad winfch ar teem jautri treeza, brihscheem pat johfojahs; bet kad ahrestes wina galwu ismellejufchi teiza, ka wiaam buhfoht jamirft, til lihds lohdes grimdamas fahfchoht galwas fmadzenes fpeest, no ta laika winfch wifu fawu jautribu jaudejis. Winfch lika atfaukt preesteri, fuhdseja tam famus grehklus, gahja pee fwehtas wakarinaas un gaida us fatwu nahwi. Dšihws winfch wehl ir, bet ir palizis lohti klufe; retu kahdu wahrdu winfch runa, wifa wina dohmaschana, ka leekahs, greeschahs til ap mirfchanu.

Sludinajumi.

Es, apafschā parafstijees, Knahbutu walfts teatera beedreem zaur fcho wafinoju: deht tam, ka preefchajā reifē pee flakita-

jeem leelu flawu eemantoju, nahfokchā reifē bef 5 rubleem gohda-algas wairs lihds nespehleschu, jo neweens fawu lohmu tā newar uswest tā es. J. Schuwejs.

Zitreifejs konwentneeks Sawlabums tagad ainem fawu fenaif fofajito teikumū: „ja wiaam leelaka lohna nedohfchoht, ka tad pagastam leelu fahdi darifchoht,“ — ja til wiaam nu atkal ezejtu amatā un darifchana.

Kuhjeneeki un wiaam beedri fuan deenahm fahlotees noturehs Wineneekōs fawu fahrtigu general-fapulzi, deht apfpreefchanas, us kahdu wihri tas buhtu aifleedsams, lai nahfokchōs behrnu-fwehtkōs tautas dseefmas netiktu dseedatas. —

B. Peedalitees war ari ziti, ja tee tikai tā isleekahs it tu buhtu aitu fahfokōs gehrbufchees.

. . . . . era . . . . . bā.

Jauna gaisma.

Ba kara-laiku tagad ir ifkatru nakti Odefas juhras-lihtime pee Melnahs-juhras zaur ihwafchu elektrifku (fitemu-fpehta) gaismu desgan leelā tahlumā tā awgaismohts tā deenā. Pe wakareem fche gar bulwerka malahm fapulzejahs pulkeem zilweli, kas fcho fowadu gaismu apbrihno. Kahdas 15 weetes tahlumā war us juhu uim flaidri faredseht fugu-fihmes un tanwas. Pee flaidra un meeriga laika war ar ne-apbrunotahm azim no Dschakowas fugu-buhw-weetas fchauru itin gawfchu firihpu no fchih elektrifkas gaismas manih.

„Labu nakt!“

Nu wakars flah, jaw faule fteidsahs dufest,
Un mahte nef us gulu-weetu behrnaw;
Ta dheed, ta fchuhpo un gris wiaam klufest,
Tas pehdig' peelfus flehjs aztim.
Winfch falbi duf, no engelifcheem apstahis;
Tee klufi dheed ap wiaam, un tur wakt' —
Un mahtes gihmis ir ar laimi apflahs,
Ta butfchodama faka: „Labu nakt!“

Te diwi mihlodamas firds fteidsahs
Pee bahlas mehnefs krafas, dahstina;
Pehz ilga laika tee weens ohtru redsahs,
Tee nogrimst dšlā dohmu juhria — —
Nu wiaam treez un johlo mihlestibā,
Lihds pehdigi teem jafchirahs ar wakt' —
Un wehl reif' apkambamees ustizibā
Tee fchehli lehtam faka: „Labu nakt!“ —

No sehna tapis wezits, baltu galwu,
Ko fchodeen femes-flehpī gulbina.
Tas atstahjis fcho ihfu muhscha dšihwi,
Nu wiaam meera weetina.
Driht neredj wairs neneeka — ka ween frustu,
Kas it' ka ihtens fargs un draugs tur wakt'!
Un behrnu behrni, kad pehz deenas nafsa
Pee mihla tehwa no-eet — faka: „Labu nakt.“

Straumes Jahnis.

Atbildams redaktehs Ernst Plates.